

DARBININKAS

Vol. LXV, Nr. 51

Gruodžio - December 19, 1980 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Pagal JAV vyriausybės pranešimą Sov. S-gos, R. Vokietijos ir Čekoslovakijos armijos yra pasiruošusios kiekvienu metu įžengti į Lenkiją.

Lenkijos komunistų partijos centro komitetas paragino gyventojus susilaikyti nuo neramumų kėlimo, nes tai gali kraštą privesti prie ūkinio ir moralinio susinaikinimo. Panašų pareiškimą paskelbė ir Lenkijos kariuomenės vadai.

Maskvoj susirinkę Varšuvos pakto valstybių vadai pareiškė viltį, kad Lenkija pati susitvarkys su krize, bet ir pastebėjo, kad Lenkija galinti pasitikti brolišką valstybių solidarumą ir jų pagalbą.

Lenkijos kolektyviniam ūkiam nepriklausą ūkininkai taip pat siekia įsteigti nepriklausomą uniiją, bet žemės ūkio ministeris Leon Klonica atsisakė ją įteisinti. Ūkininkai pareikalavo, kad su jų atstovais susitiktų min. pirmininkas Josef Pinkowski, nes priešingu atveju jie paskelbsią streiką. Unijos organizatoriai skelbia, kad jie atstovauja 0.5 mil. ūkininkų.

Sovietų žinių agentūra Tass apkaltino Lenkijos darbininkų nepriklausomą uniiją, kad ji vedanti priešrevoliucinę kovą su vyriausybe ir fabriku vadovybėm.

Sov. S-gos ir jos sąjungininkų kariuomenės judėjimui ir kitiems jų pasiruošimam invazijai į Lenkiją sekti JAV pasiuntė į V. Vokietiją 4 radaru aprūpintus sekimo lėktuvus.

Valst. sekr. Edmund S. Muskie būdamas Briuselyje paragino Nato valstybių užs. reikalų ministrus pritarti JAV priemonėm prieš Sov. S-gą, jei pastaroji nutartų įsiveržti į Lenkiją. JAV siekia šį klausimą iškelti Madrido konferencijoje arba net iš jos pasitraukti ir nutraukti visus didelio masto Sov. S-gos vykdomus projektus, kuriuose bet kuriuo būdu dalyvauja vakarų valstybės.

Egipto delegacija, besilankydama JAV paragino prez. Carter ir būsimąjį prez. Reagan įsteigti Egipte ginklų ir karinių priemonių sandėlius staigaus panaudojimo junginio kariuomenės dalim aprūpinti.

Izraelio aukšč. teismas nusprendė, kad vyriausybė turi teisę deportuoti okupuoto vakarinio Jordano kranto miestų burmistrus, bet patarė leisti jiems grįžti ir eiti pareigas, kad būtų įsitikinta jų noro bendradarbiauti su Izraeliu nuoširdumu. Vyriausybė šio patarimo nepaklausė ir burmistrus vėl ištrėmė. Dėl to įvyko arabų demonstracijos.

Portugalijos min. pirmininkas Francisco Sa Carneiro ir keli kiti aukšti vyriausybės pareigūnai žuvo lėktuvo nelaimėj. Jo pareigas laikinai eis jo pavaduotojas Diego Freitas do Amaral.

Saudi Arabijos karalius Khalid paragino Jordano karalių Hussein ir Sirijos prez. Hafez al-Assad taikingai spręsti tarpusavio ginčus.

Sov. S-ga numato Afganistane pasilikti ilgesnį laiką, nes ji ten pradėjo statydinti savo įgulom kareivines.

JAV gynybos sekr. Harold Brown įspėjo sąjungininkus, kad jie turėtų susiprasti, jog jų saugumas turi jiems rūpėti tiek pat kaip ir JAV.

Būsiamasis prez. Ronald Reagan painformavo Egiptą ir Izraelį, kad jis numatys vykdyti Camp David jų pasiektus susitarimus.

KUNIGŲ VIENYBĖS KLAUSIMAS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 44

Šiais metais Religijų reikalų tarybos įgaliotinis Petras Anilionis į Kauno m. Vykdomąjį komitetą sukvieściams dekanams pasakojo: "Kalbėjau su vyskupu, ir jis sakė, kad popiežius raginąs Lietuvos kunigus laikytis vienybės". P. Anilionis ir jį panašūs nori įtikinti, kad didžiausi Bažnyčios vienybės griovėjai esą kunigai "ekstremistai", o sovietinė valdžia, kaip ir popiežius, trokštanti kunigų ir Bažnyčios vienybės.

Krikščioniškos doktrinos klausimuose vienybės Lietuvos kunigams galėtų pavydėti daugelio katalikiškų kraštų kunigai. Savo vienybę jie pademonstravo 1979, vieningai protestuodami prieš Religijų susivienijimų nuostatus — protestą pasirašė 522 kunigai ir 2 vyskupai. Tik nedidelė kunigų dalis nepasirašė: vieni dėl baimės, kiti dėl kolaboravimo su KGB ar kitų priežasčių. Tačiau kai kur vienybės pasigendama.

KGB nuolat kuria planus, kaip efektyviau griauti Lietuvos kunigų vienybę. Klierikai ir kunigai verbuojami būti KGB agentais, užverbuotus kunigus stengiasi praveisti į didžiausias parapijas, išleidžia į užsienį ir pan. Norėdami pakirsti kunigų pasitikėjimą ir sumaišyti protus, kad nebūtų išryškinti kunigai-kolaborantai, Valstybinio saugumo organai kartais leidžia vyskupui

paskirti ir uolų kunigą į didelę parapiją arba vienam kitam geram kunigui išvykti į užsienį. Siekdama sukelti kuo daugiau tamsos ir sąmyšio, KGB per savo kolaborantus laiškais ir kitomis priemonėmis Apaštalu Sostui teikia klaidingą informaciją. Todėl, kalbant apie kunigų vienybės griovėjus, pirmiausia reikia prisiminti Valstybinio saugumo komitetą (KGB), o tik paskui ieškoti antraeilį priežastį.

Vykdydama šį skaldymo darbą, KGB per savo kolaborantus (pareigūnus, dvasiškius ir kitus asmenis) nuolat kalba apie "vienybės" reikalą. Ji siekia kunigų vienybės su kompartija, su Leninu, su KGB. Valstybinės bedievybės pareigūnų lūpose žodis "vienybė", kaip ir žodis "taika", turi specifinę prasmę, — sovietinei valdžiai reikalinga tik tokia "vienybė" ir tokia "taika", kuri padėtų viską užgrobti ir, kas jai netinka, sunaikinti.

Kunigai, visiškai ar iš dalies kapituliavę prieš KGB, kartais galbūt ir patys to nesuvokdami, pradeda naudoti sovietinę terminologiją, pvz., jie kalba: "Kronika ardo kunigų vienybę" arba "TTG Katalikų komitetas nori išgarsėti" ir t.t.

Kaip suprasti tikrą Lietuvos kunigų vienybę? Tai besąlyginė ištikimybė Kristui, Bažnyčiai ir popiežiui. Vienybė reikalauja,

kad Ordinariai bažnytiniams reikalais tartųsi ir su kunigais, ne tik su sovietiniais pareigūnais, kad kunigai apie Bažnyčios vidaus problemas ir planus žinotų daugiau negu KGB, kad už tikėjimo laisvę, lenkų primo kardinolo Višinskio pavyzdžiu, kovotų visi, o ne 70-80 procentų kunigų. Vienybė reikalauja, kad kunigai, padarę klaidą ir tapę saugumo kolaborantais, tuojau viešai nutrauktų šį gėdingą sandėrį, o jeigu šito nepadaro, jie privalo žinoti, kad ne pats Kristus nereikalavo apaštalu vienybės su Judu ir fariziejais.

Siektina vienybė tik tarp geros valios kunigų, besisielojančių Bažnyčios reikalais, bet ne visada sutariančių dėl veiklos metodų. Čia, be abejo, reikalingas dėmesys ir pagarba kitaip manantiems. Vis dėlto ir čia pabrėžiame, kad ir KGB kolaborantai-kunigai teisinasi turį gerą valią, o savo bendradarbiavimą su KGB vadina "kitokia taktika". Todėl teisinga nuomonė apie kunigus gali susidaryti tik tie, kurie pastoviai mato jų gyvenimą ir veiklą, ir lengvai gali suklysti Vakarų žmonės, pabėndravę su vienu ar kitu kunigu keletą savaičių.

Mes esame įsitikinę, kad Apaštalu Sostas supras, kodėl nėra Lietuvoje pilnos kunigų vienybės ir kodėl jis gauna tiek daug tarpusavyje prieštaraujančių informacijos.

PASKELBTA NAUJA POPIEŽIAUS ENCIKLIKA

Neribota Dievo meilė, begalinis Dievo gailestingumas žmogaus ir pasaulio menkystės akivaizdžiai, nuodėmė ir bet koki blogi, Dievo meilė, pilnai apsiireiškusi Kristuje, kuris pakelia žmogų iš moralinio nuosmūkiu bedugnės ir išlaisvina jį iš didžiausios grėsmės, — tai antrosios popiežiaus Jono Pauliaus II enciklikos tema.

Enciklika, kurios lotyniškas originalas prasideda žodžiais "Dives in misericordia" (Dieviškojo gailestingumo apsybė), buvo oficialiai pristatyta spaudos atstovam, išdalinant jos tekstą, išverstą į pagrindines kalbas.

Paties popiežiaus pavedimu, pristatydamas encikliką spaudos konferencijoje, Vatikano radijo generalinis direktorius Roberto Tucci visų pirma nurodė šios enciklikos ryšį su pirmąja Jono Pauliaus II enciklika "Redemptor hominis", kuri buvo paskelbta prieš nepilnus dvejus metus — 1979 kovo 15.

Šv. Tėvas norėjo, kad naujoji enciklika būtų pažymėta pirmojo Advento sekmadienio data. (1980 lapkričio 30). Kasmet su Adventu prasideda vis nauja širdžių kelionė į Kristų, kuris mus apreiškia Dievą Tėvą ir jo neribotą meilę žmonėm, — pažymėjo pats Jona Paulius II, sekmadienio vidurdienį kalbedamas maldininkų miniai. — Enciklikos tikslas kaip tik ir yra priminti šiuolaikiniams žmonėm tą neribotą Dievo meilę ir jo begalinį gailestingumą.

Apie Dievo meilę Šv. Tėvas enciklikoje kalba pasiremdamas Šventojo Rašto Senuoju ir Naujuoju Testamentu bei krikščioniškąja Tradicija, susiedamas ją su II Vatikano susirinkimo mokslu, ypač su konstitucija

apie Bažnyčią šiuolaikiniame pasauly — "Gaudium et spes". Jėzus Kristus, apreiškdamas Dievą Tėvą ir jo meilės paslapty, pačiam žmogui pilnai parodo, kas iš tikrųjų yra žmogus, ir atskleidžia žmogaus pašaukimo kilnumą. Šiais konstitucijos "Gaudium et spes" žodžiais pats Šv. Tėvas nusako savo pirmųjų dviejų enciklikų organišką ryšį. Tai tarytum dvi tos pačios enciklikos dalys.

Naujoji popiežiaus Jono Pauliaus II enciklika "Dives in misericordia" yra padalinta į aštuonis skyrius.

Pirmajame skyriuj svarstomi du klausimai: dieviškojo gailestingumo apreiškimas ir dieviškojo gailestingumo įsikūnijimas.

Antrajame skyriuj apžvelgiamas mesianinių Dievo pažadų išsipildymas Jėzaus Kristaus asmeny ir jo moksle.

Trečiasis skyrius yra skirtas Senojo Testamento mokslui apie Dievo gailestingumą.

Ketvirtajame skyriuj atskirai kalbama apie sūnaus palaidūno palyginimą Naujajame Testamente, pabrėžiant žmogaus asmens vertę ir žmogiškąjį orumą.

Penktasis skyrius kalba apie velykinių paslapty, kuri apima kryžių, kančių ir prisikėlimą. Čia dieviškoji meilė apreiškia visa savo jėga, kaip mirties ir nuodėmės nugalėtoja. Šiame skyriuj atskirai kalbama apie Jėzaus Kristaus Motiną Mariją, kaip apie Gailestingumo Motiną.

Šeštajame skyriuj Jona Paulius II žvelgia į šiuolaikinio žmogaus padėtį, nurodydamas nerimo ir grėsmės šaltinius.

Septintajame skyriuj yra apžvelgiama Bažnyčios misija, skelbiant ir vykdančią pasaulyje dieviškojo gailestingumo mokslą.

Aštuntajame skyriuj Šv. Tėvas kalba apie maldos reikšmę Bažnyčios ir kiekvieno žmogaus gyvenime: Bažnyčia savo malda šaukiasi Dievo meilės ir gailestingumo mūsų laikų sutemose.

Pagrindinė idėja, kuri sieja abi popiežiaus Jono Pauliaus II enciklikas, yra teocentrizmo ir antropocentrizmo ryšys — ryšys tarp Dievo ir žmogaus. Žmogaus negalima pilnai ir giliai suprasti, atmetant Kristų, arba tiksliau sakant, žmogaus negalima pilnai suprasti, atmetant Dievą, kuris apsiireiškė Jėzuj Kristuj.

Salvadoro karinė junta pašalino savo liberalų narį plk. Adolfo Arnoldo Majano.

Sov. S-ga, R. Vokietija ir Čekoslovakija įvykdė dalinę atsarginių mobilizaciją. Sov. S-gos šaukimas palietė Karpatų sritį, Gudiją ir okupuotas Baltijos respublikas.

Pagal JAV žvalgybos duomenis 2/3 sovietų kariuomenės divizijų yra nepasirengusios karo veiksmam. Žinoma, toks sprendimas grindžiamas amerikiniiais standartais.

Lietuvoje mirė kunigai

Lietuvoje šiais metais mirė 18 kunigų. Paskutiniu laiku mirė šie kunigai:

Dusetų parapijos altaristas kun. Mykolas Bugenis, Alksnėnų parapijos klebonas kun. Vincencas Kizlaitis, Birštono kunigas Juozas Vaitelis, Luokės ir Upynos parapijų klebonas kun.

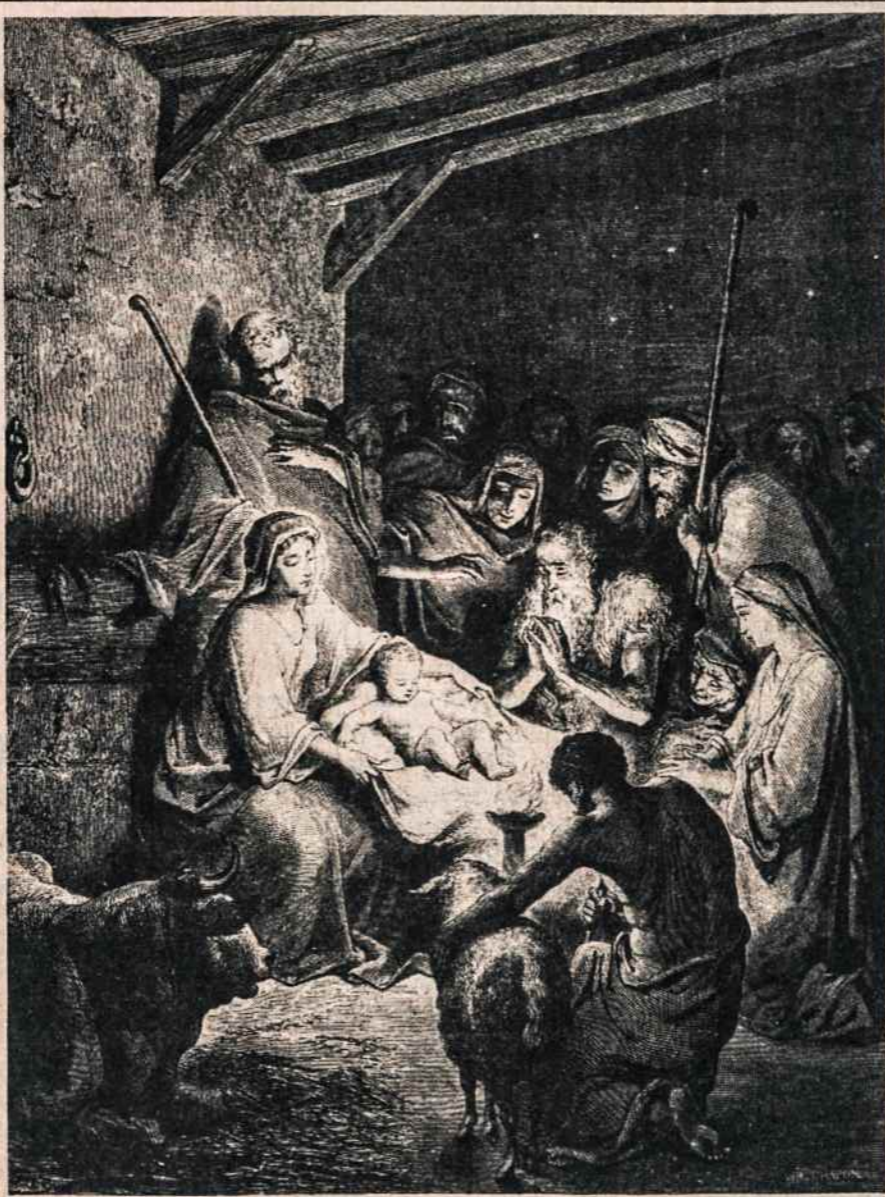
Leonas Šapoka, Sidabravo — kun. Pranciškus Masilionis, Joniškėlio — Bronislovas Jareckas, Žilino — Antanas Šležauskas, Žarėnų-Latvelių ir Šakynos parapijų klebonas kun. Pranciškus Daugnora, Žeminių parapijos altaristas Antanas Siekliuckas, Viliūnų parapijos klebonas kun. Juozas Gylys.

MALDOS DIENA UŽ LENKIJĄ

JAV LB kviečia visus lietuvius - gruodžio 21 pamaldose prisiminti lenkų tautą ir pasimelsti bažnyčiose, kad Dievas padėtų jiems kovojant už savo tikėjimo ir tautos laisvę, kad Raudonoji Armija neįsiveržtų į

jų kraštą ir kad Lenkijoj prasidėjęs laisvės sąjūdis atneštų Lenkijai ir visom rusų pavergtom tautom visišką laisvę ir nepriklausomybę.

LAV LB Krašto Valdyba

Gustav Dore — Kristaus užgimimas

Sov. S-ga. 30.12.19.

MIRĖ ESTIJOS KONSULAS NEW YORKE

Vėžio ligos iškankintas gruodžio 4 New Yorke mirė Estijos konsulas Linkhorst, 68 m. amžiaus, palikdamas nuliūdusią žmoną ir sūnų su šeima Švedijoje.

Gruodžio 11 estų liuteronų bažnyčioj New Yorke įvyko pamaldos, o po jų atsisveikinimas ir laidotuvės.

Prie karsto buvo padėtas Lietuvos Diplomatinės Tarnybos vainikas. Laidotuvėse dalyvavo ir atsisveikinimo žodį tarė gen.

konsulas Anicetas Simutis, kuris Lietuvos Diplomatinės Tarnybos vardu pareiškė užuojautą našlei, Estijos gen. konsului Ernst Jaaksonui ir Estijos Diplomatinės Tarnybai. Tarp kelių šimtų estų ir amerikiečių laidotuvių pamaldose dalyvavo Jūnina Simutienė, Regina Budrienė ir Viktorija Čečetienė.

Pamaldose ir atsisveikinimo ceremonijose taip pat dalyvavo ir žodį tarė J.A. V. prie Jung-

tinių Tautų Misijos politinis patarėjas David F. Lambertson ir estų organizacijų atstovai.

Užuojautas raštu tarp kitų pareiškė Valstybės departamento Europos reikalų psekretorius George S. Vest. Rytų Europos departamento direktoriaus pavaduotojas Harry J. Gilmore ir Baltijos skyriaus viršininkas Tomas Longo.

JAV susitarė su Vietnamu dėl 1,500 vietnamiečių įkurdinimo JAV. Pirmoj eilėj bus gabenami turintieji čia giminių ar dirbę JAV įstaigose.

Džiaugsmingų, Kalėdų Švenčių ir Viešpaties palaimintų Naujųjų Metų visiems pranciškonų rėmėjams ir visame pasaulyje esantiems lietuviams.

TĖV. PAULIUS BALTAKIS, OFM
Pranciškonų Provincijolas

KRISTAUS GIMIMO ŠVENTEJE

MIELIEM MŪSŲ SKAITYTOJAM, BENDRADARBIAM IR RĖMĖJAM LINKIME KALĖDŲ DŽIAUGSMO IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ.

"DARBININKO"
Redakcija ir Administracija

Savaitės įvykiai

Portugalijos prezidento rinkimus didėle dauguma laimėjo dabartinis prez. gen. Antonio Ramalho Eanes.

Saudi Arabija stengiasi prikalbėti Pakistaną, kad jis įkurdintų S. Arabijoje vieną savo kariuomenės divizioną už Pakistanui žadamą 1 bil. dol. ūkinę paramą per metus. Tuo norima apsidrausti nuo galimo Irako ir Irano karo išsiplėtimo.

Lenkijos darbininkų nepriklausomos unijos Solidarnosc vadas Lech Walesa uždraudė streikuoti per ateinančias 6 savaites ir skelbti be jo sutikimo unijos pareigūnų pareiškimus.

Daugelio pasaulio pramoninkų susidaryta iliuzija apie neribotą Kinijos rinkos galimybes pamažu nyksta, nes Kinija sustabdė su Japonija sudarytos sutarties — pastatyti 5 bil. dol. vertės plieno fabriko — vykdymą. Taip pat buvo sustabdytas ir už 180 mil. dol. akrilo fabriko statymas. Kinijos spauda pažymi, kad Kinija persistengė su savo ūkiniais projektais.

Nors Nikaragvos revoliucijos metu katalikų Bažnyčia bendradarbiavo su sandinista partizanais ir vėliau keliems kunigams buvo pavestos valdyti kelios ministerijos, tačiau dabar katalikų vyskupai apkaltino vyriausybę proteguojant klasių neapykantą ir įsakė vadovaujančias vietas vyriausybės turintiems kunigams iš jų pasitraukti.

Nors Indija nepritaria Sov. S-gos invazijai į Afganistaną, bet ji pripažįsta, kad gali susidaryti tokia tarptautinė būklė, kad invazija pasidaro neišvengiama.

Salvadore neišaiškinti teroristai pagrobė ir nužudė 3 amerikietes katalikų ordino vienuoles ir 1 pasaulietę savanorę. JAV dėl to sustabdė ūkinę ir karinę pagalbos tiekimą ir pasiuntė komisiją įvykiui iširti.

Sov. S-ga leido išvykti į vakarus disidentui satyrikui Vladimir Voinovič su žmona ir dukra.

Lenkas Andrzej Perka pagrobė vietinio susisiekimo keleivinį lėktuvą su 21 keleiviu ir privertė jį nusileisti V. Berlyne, kur jis buvo sulaukytas.

Venecuelos teroristai pagrobė vietinio susisiekimo keleivinį lėktuvą su 114 keleivių, ir, pasigrobę iš lėktuvo 1.6 mil. dol., pabėgo.

Zimbabvė ministeris Edgar Z. Terehe teismo buvo pripažintas kaltu, kad nužudė baltąjį ūkininką, bet, pasinaudojant buv. Ian Smith vyriausybės išleistu įstatymu, kad ministeriai negali būti kaltinami dėl kriminalinių nusizengimų, jei tai buvo padaryta be blogos valios, buvo paleistas.

Sov. S-gos kariuomenės vadai R. Vokietijoj gen. Ievgeni F. Ivanovski buvo atšauktas į Maskvą, o į jo vietą buvo paskirtas gen. Michail M. Zaicev.

Gvatemalioj teroristai pagrobė amerikietį fabriko direktorių Clifford Steven.

TOMAS VENCLOVA MADRIDE

ALGIMANTAS S. GEČYS

Madride, Ispanijoje, vykstant Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijai (Helsinkio ir Belgrado konferencijų tęsiniai), ten buvo nuvykęs Lietuvos Helsinkio grupės narys rašytojas Tomas Venclova, dabar profesoriaująs Yale universitete, Connecticut. Jis maloniai sutiko atsakyti į keletą jam pateiktų klausimų Madrido konferencijos ir disidentinio bei rezistencinio judėjimo reikalais.

Kas paskatino ir kokios priežastys nulėmė Jūsų sprendimą vykti į Madridą?

Buvau ir tebesu Lietuvos Helsinkio grupės narys. Jos nariai steigėjai raštu įgaliojo mane atstovauti grupės interesams Vakaruose. Kiek pajėgdamas, propaguoju ir tęsiu Vakaruose LHG veiklą, t.y. kalbu įvairiuose lietuvių bei tarptautiniuose forumuose apie žmogaus teisių padėtį Lietuvoje. Madridas šiandien yra svarbiausias iš tokių forumų, todėl važiuoti į jį buvo natūralu. Juk vienas iš Madrido konferencijos tikslų — tikrinti, kaip vykdomi Helsinkio susitarimai žmogaus teisių srityje — yra ir mūsų grupės tikslas. Turiu tikrų žinių, kad LHG nariai pageidavo, jog vykčiau į Madridą.

Nors apie Helsinkio grupės daug rašyta ir šnekėta, tikriausiai verta priminti apie jas svarbiausius faktus. Pirmoji Helsinkio grupė, vadovaujama profesoriaus Jurijaus Orlovo, įsisteigė Maskvoje 1976 pradžioje. Kiek vėliau įsikūrė — chronologine tvarka — Ukrainos, Lietuvos, Gruzijos ir Armėnijos grupės. Tai laisvi piliečių susibūrimai, veikiantys įstatymo ribose ir dokumentuojantys įvairius žmogaus teisių pažeidimus. Grupės skelbė faktus apie religinę bei tautinę diskriminaciją, politinių kalinių padėtį, emigracijos varžymus ir t.t. Kadangi grupių nariai pasirašo pavardėmis ir už skelbiamų duomenų teisingumą prisiima pilną atsakomybę, į jų liudijimus kreipiama gal kiek daugiau dėmesio negu, sakydama, ir neoficialiosios spaudos liudijimus.

Nuo pat pradžių buvo aišku, jog sovietų valdžia stengsis nutraukti tokių jai nepatogių grupių veiklą. Beveik visi grupių steigėjai ir aktyvieji nariai po kurio laiko buvo areštuoti ir gavo ilgus kalėjimo terminus. Savo sąmoninga auka jie žymiai paveikė Vakarų viešąją nuomonę, iš dalies gal ir Vakarų valstybių politiką. Lietuvoje neteko laisvės LHG narys steigėjas Viktoras Petkus, nariai Balys Gajauskas, Algirdas Statkevičius, Vytautas Skuodis. Vienas narys steigėjas — kun. Karolis Garuckas — neseniai mirė.

Šiuo metu Ukrainos, Gruzijos ir Armėnijos grupės, kiek žinoma, yra sutriuškintos. Lietuvos grupė tebeveikia. Tiesa, jos veikla, atrodo, dabar apsiribojusi simboliniais pareiškimais, tačiau ir toks laisvų žmonių gyvy-

bės ženklas yra svarbus. Praktinį grupės darbą, matyt, bus didėle dalimi parėmęs Tikinčiųjų teisių gynimo komitetas, susidaręs tais pačiais pagrindais. Tebegyva yra ir Maskvos Helsinkio grupė.

Keli grupių nariai emigravo į Vakarus. Maskvos grupei oficialiai įgaliojta atstovauti Liudmila Aleksejeva, Ukrainos grupei — gen. Piotras Grigorenko, Lietuvos grupei — aš. Vakaruose yra ir daugiau narių, bet tik trys turi šį "oficialų statusą"; kiti veikia savo vardu, kaip privatūs asmenys.

Įdomu, kad mūsų pavyzdžiu Helsinkio grupės susikūrė ir kitose valstybėse. Jų jau esama bene keliuose Rytų Europos kraštuose, pvz. Lenkijoje. "Helsinki Watch" atsirado ir Amerikoje; jai vadovauja Random House leidyklos prezidentas Robert L. Bernstein. Su Amerikos grupe bičiuliškai bendrauja ir mūsų šalyje. Jis prisidėjo ir prie mano kelionės į Madridą; kitą dalį išlaidų padengė Lietuvos Bendruomenė, kuriai čia reiškiau padėką.

Ar Madride viešėjimo metu turėjote progų susipažinti su konferencijoje dalyvaujančių valstybių atstovais ir asmeniškai pajusti jų nusistatymą Pabaltijo valstybių atžvilgiu?

Mačiau įvairių valstybių atstovų. Kiek plačiau pabendrau su JAV delegacijos vadovais Bell, Kammelman ir Zimmerman. Jie apsilankė "Helsinki Watch" surengtame priėmime, kur tarp kitų ir man teko pasakyti kalbą. Amerikos delegacijos nusistatymas Pabaltijo atžvilgiu, žinoma, atitinka dabartinę JAV politiką, kuri, kaip galima spręsti, tebėra mums palanki, gal net palankesnė negu prieš kurį laiką. Savo įžanginėje kalboje Madrido konferencijoje Bell suminėjo šešis žymiausius disidentus, kalinaus Sovietų Sąjungoje, jų tarpe ir lietuvių Viktorą Petkų. Padėkojau jam už tą gestą. Pasakiau, kad Lietuva, deja, nedalyvauja Madrido konferencijoje (ir jos Helsinkio grupė negali rengti iškilmingų priėmimų, kaip amerikietiškoji), bet mes tikimės, jog tai laikinas reiškinys.

Jūsų viešnagės Madride metu ar susidarė galimybės iškelti žmogaus teisių paneigimą?

(nukelta į 4 psl.)

DAIL. GUSTAVE DORE

Šio Darbininko pirmam puslapy yra įdėtas paveikslas, kurį sukūrė žymus prancūzų dailininkas Gustave Dore (1833-1883). Jis buvo grafikas, tapytojas ir skulptorius, bet labiausiai pagarsėjo kaip iliustratorius.

Jis iliustravo Balzako veikalus, Dantės Dieviškąją Komediją — 1861, Barono Muenchauseno nuotykius — 1862, Servantės Don Kichotą — 1863, Bibliją — Senąjį ir Naująjį Testamentą — 1866. Šios iliustraci-

mus pavergtoje Lietuvoje ir lietuvių tautos laisvės aspiracijos?

Tokių galimybių buvo nemažai. Kaip jau sakiau, įvairiomis progomis kalbėjau apie žmogaus teisių padėtį Lietuvoje, LHG narių likimą ir iš viso apie Lietuvos bylą. Dviese su Eduardu Kuznecovu davėme platų interviu anglų (BBC) televizijai: jis kalbėjo apie žydų emigracijos, aš apie lietuvių demokratinio sąjūdžio reikalus. Beje, sekančią dieną man į viešbutį paskambino vienas Anglijos lietuvis, matęs tą televizijos laidą. Šnekėjau su ispanų, italų, australų ir kitų kraštų žurnalais. Kaip minėjau, Madride buvo Vladas Šakalys, kuriam žurnalistas rodė itin didelį dėmesį. Ispanų televizija surengė 45 minučių laidą — pokalbį su šešiais disidentais: Ginzburgu, Grigorenko, Kuznecovu, lenke Torunczyk, Krymo tolore Seimuratova ir mūsų šalyje Šakaliu. Reikia pasakyti, kad Vladas kalbėjo ne kiek neblogiau, o gal ir geriau už likusius penkis...

Madride veikė dvi įdomios parodos: "Rytų Europos savilaida" ir "Vakaruose leidžiama literatūra žmogaus teisių klausimais". Abi lankė daug žmonių, jų tarpe ir spaudos atstovų. Pirmojoje parodoje buvo eksponuota LKB Kronika ir LHG dokumentų originalai, kitoje taip pat pastebėjau lietuviškos medžiagos.

Kiek dėmesio Pabaltijo klausimui skyrė laisvojo pasaulio žurnalistas? Ar nelieka mūsų akcija balsu šaukiančiojo tyruose?

Nesakyčiau, kad esame "balsas šaukiančiojo tyruose". Veikiau prisiminčiau kitą priežodį: "Lašas po lašo ir akmenį prasta". Madride masinės informacijos priemonės domėjosi mumis kur kas labiau negu bet kokiame ankstesniame disidentiniame renginyje, kurį esu matęs (o mačiau labai nemažai). Iš viso, man rodos, Lietuva dabar turi, kaip sakoma, geresnę spaudą negu kada nors anksčiau. Kalanta, Kudirka, Kronikos, demonstracijos, LHG, 45-ųjų memorandumas ir kita pralaužė ledus. Pasaulyje įsitvirtina nuomonė, kad lietuviai yra aktyvi ir gyva tauta, verta geresnio likimo negu dabartinis.

RAYMOND KIVITA, lietuvių kilmės nekilnojamo turto prekybininkas, dirba su Century 21 Friendly Realty, 63 West Merrick Rd., Valley Stream, N.Y. 11580. Telef. 516 825-6511. Pasigrožėkit Long Island gamta. Visi modernūs patogumai. Aptarnaujama Valley Stream, Lyndbrook, Malverne, Franklin Square, Woodhaven, Richmond Hill, Queens.

VALDAS C. DUOBA, lietuvių advokatas. 357 Larkfield Road., East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėles įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto dalyje.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA — Rašomos mašinelės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškų katalogų gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

FLORIDA REAL ESTATE Angelė E. Karnienė REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY 3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706 Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NAUJAUSIUS 1980 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIŲ galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Del informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW JERSEY, NEW YORK — Lietuvos Atsiminimai, šeštad. 4-5 val. popiet WEVD 1330 AM kil, ir 7-8 val. vak. 97.9 FM. Dr. J.J. Stukas, Dir. Naujas adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. 201 753-5636.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

JAV delegacija Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Madride. I-oje eilėje iš k. delegacijos ko-pirmininkas Griffin Bell, ketvirtas iš kairės — pirmininkas dr. Max Kammelman. Antroje eilėje trečias iš kairės Rimas Česonis, veiklus Lietuvių Bendruomenės darbuotojas.

Kalėdos

Vokiečių poetas Rilke yra pasakęs, kad Velykos įspūdingiausiai švenčiamos Rytuose, o Kalėdos — Vakaruose. Tame Vakaruose pasaulyje ir mes patys gyvename ir visi matome, kaip čia švenčiamos Kalėdos. Mes patys vaikščiojame vainikuotose, išpuošiose gatvėse, žiūrime į gražiai dekoruotus langus. Kiek daug grožio, išradingumo matome didžiųjų krautuvijų viduje. Gyvenimą paverčia pasaka — lengva, gražu, svajinga.

Puošiasi ir namai. Iš anksto vainikuojamos durys, langai prikabunami šviesų. Ant stogų užkeliama Kalėdų seniai su rogemis. Ir naktį šviečia ten ir skamba varpeliai.

Prieš Kalėdas visi bėga susirūpinę ir net susikuprinę neša dovanų maišus. Pakuoja, dėsto. Kad tik ko neužmirštų. Per radiją, televiziją kaip puikiai reklamuoja naujus daiktus, naujus žaislus, drabužius, papuošalus. O kaip tu nepirksi? Į ką bus panašu! Taip negalima. Būtinai reikia dovanoti!

Pirkliai išvysto tokią puikią reklamą, taip įkaitina žmones, kad jie vargsta ir laksto, perka ir perka. Pirkliam patinka — Kalėdos. Tai geriausia prekyba, kada daugiausia uždirbi.

Tokiam pirkliui čia ir yra Kalėdų prasmė. Kuo daugiau parduoti. Nesvarbu ką, parduoti. Tad ne vienas stebimės, kad nekrikščionis čia skuba pardavinėti Betliejus, paveikslus su Kristaus gimimo scenomis. Toks pirklys, subraukęs savo pinigus, paskui išvyksta atostogų į Floridą ir sako visiems: geros buvo Kalėdos!

Bet ar čia Kalėdų švenčių prasmė? Jeigu būtų tik pinigai, tik geras uždarbis, ką galėtų pasakyti koks vargšas, paliejęs senelis, kokia nelaiminga moteris, koks benamis, tremtinys, kalnys Sibire. Bet ir jis laukia Kalėdų ir jis ieško švenčių pras-

mės, žiūrėdamas į nakties žvaigždėtą dangų.

Prieš Kalėdas yra keturios savaitės susikaupimo laikas — adventas. Nuo senų laikų krikščionys uždega kas savaitę vis naują žvakę, kad jos šviesa išreikštų Kristaus ilgesį, Išganytojo laukimą. Ir jie patys skendo maldose, apmąstymuose. Mūsų žmonės Lietuvoje eidavo anksti į bažnyčią raratų, kad pergyventų šį Kristaus laukimą ir ilgėtųsi jo atėjimo.

Bet ar mūsų aplinkoje dabar yra adventiškos dvasios? Vargu. Pasineriame į tą komercinį triukšmą, į skubą, dovanų pirkimą. Tad kaip mes laukiame tų Kalėdų? O turėtų ir čia būti to susikaupimo, grįžimo į savo tylą ir maldą.

Lietuviai turi gražų krikščionišką paprotį — Kūčias, kur susirenka visa šeima, pirmą pasimeldžia, pasidalina paplotėliais, prisimena šeimos mirusiųosius, palinki vieni kitiem laimės ir džiaugsmo. Čia prasideda meilės atskleidimas. Čia priartėjama prie tikrosios Kalėdų švenčių prasmės.

Kalėdos yra Kristaus gimimo prisiminimas ir naujas Kristaus atėjimas. Kalėdos yra Kristaus atėjimas šiais metais. Tai naujas Kristaus su meile atėjimas pas mūsų amžiaus žmogų, atnešant jam malonės dovanų, reikalingų jų dvasinei pažangai. Tai iš naujo pakartotas meilės įstatymo vykdymas Dievo ir artimo atžvilgiu.

Tad Kalėdose labiausiai atsiskleiskime savo meile artimui. Kiek yra vienišų, liūdny, užmirštų žmonių, vargstančių, skurstančių. Jie reikalingi meilės, kad ir jie pajustų, kaip aukštai spindi gražios Kalėdų žvaigždės, kad ir žemėje yra žmogišioji meilė.

Tik per artimo meilę mes įprasminsime savo šventės, per meilę apšviesime savo aplinką tikraisiais Kalėdų žiburiais.

Sofija Pacevičienė — Kristaus Užgimimas. Dailininkė čia Užgimimą vaizduoja lietuviškoje aplinkoje.

ŽMOGUS — JUDANTI KRYŽKELĖ

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Antanas Rubšys,
Manhattan College

48

Per dulkes įžiūri palei upelį dešinėje kaimą. Iš kaimo kelio link bėga vaikai. Skuba ir mosikuoja. Pasiekę kelį, susėda ant griovio nuo vėjo pusės. Laukia mūsų.

Pasargadae yra 4 km nuo vieškelio. Laukų kelias veda į šalutinį slėnį, kurį supa plikos kalvos. Slėnis — 3-4 km lyguma. Rodos, kad čia nėra gyvos dvasios. Tuopos skiria kaimą nuo slėnio. Autobusas sustoja palei medžius. Vaikai pakyla nuo griovio briaunos ir atbėga pas mus. Akys spindi žingeidumu. Basi, sijonuoti, trumpais plaukais. Mergaitės jau su gaubtuvais.

Kiro Didžiojo kapas

Už poros šimtų metrų nuo tuopų gojelio stovi kalkakmeninis pastatas. Stačiakampis, su šešetu siaurėjančių pakylų, 5 1/2 metrų aukščio. Atrodo lyg stačiakampė piramidė — pje-destalas akmeniniam karstui. Kalkakmenio gabalai milžiniški, vienas su kitu sujungti nagingu

tašymu, o ne kalkėmis. Kars-tas — lyg namukas su lietuvišku, nuožulniu į abu šonus, stogu. Durų nebėra.

Senovės istorikai mini įrašą: „Žmogau, kas tu bebūtum, ir iš kur tu beateitum, — nes aš žinau, kad ateisi, — ... Aš esu Kiras, aš sukūriau persams jų imperiją. Todėl nepavydėk man šio žemės kampelio, kuris saugo mano kūną“.

Aleksandras Didysis, grįždamas iš žygio į Indiją, skaitė šį įrašą ir verkė. Kiro kapą rado apiplėštą. Pirmasis Kiro ramybę sudrumstė persas, vardu Orxines. Aleksandras Didysis jį nubaudė mirtimi.

Pasargadae saugo gandrų pora

Aplink Kiro kapą tylu. Ir mus atsekę vaikai tyli. Iš kaimo atlinguoja trys vyrai: vienas kariškis, o du sijonuoti. Gidas kalbasi su jais. Plačiai šypso-damiesi, jie eina prie kiekvieno mūsų, spaudžia dešinę ir liečia kaktą, lūpas, krūtinę. Svei-

kina nuoširdžiai — mintimi, žodžiu, širdimi...

Nuo kalvų lygumą ima dengti bevandeniai debesys. Oras pilnas drėgmės. Tvanka. Kartkartėmis pakyla šelmiškas vėjkolas ir ima sukaliotis smėlio debesiu.

Į Pasargadae, Kiro sostinės rūmus, einame pėsčiom. Apie vieną kilometrą slėnio keljuku.

Kiro sostinės rūmai yra amžių sudilinti. Tik pamatai, kolonų galai ir aslos liudija, kad čia būta puošnių rūmų su portalais, salėmis ir buitiniiais kambariais. Rūmai turėjo tris paviljonus.

Archeologai atstatė pamatus ir vėl sulipdė vieną kitą koloną. Vienoje kolonoje skaitau nuolankų Kiro įrašą: „Praeivi,

nors aš ir buvau iškilus karalius, aš likau teisingu žmogumi...“ Paviljonai surikiuoti simetriškai. Priangis, didžiulė salė ir šoniniai kambariai. Kolonų bazės ir kapiteliai iš juodo akmens, o pačios kolonos baltos. Tebestovi sienų likučiai kur ne kur išpuošti reljefais. Paviljonai aptverti nelygiu, iš žemių supiltu, mūru.

Trikalbis įrašas dažnas, Jame Kiras, persų, elamitų ir babiloniečių kalbomis, save vadina „iškiluoju karaliumi“, ne vien tik „karaliumi“ ir „achemenidu“. Archeologai mano, kad šis įrašas padeda nustatyti Pasargadae įkūrimo datą. Kiras buvo medų karaliaus Astyages vasalas, o 553 metais prieš Kristų,

laimėjęs mūšį, tapo „iškiluoju karaliumi“.

Vienas paviljonų yra šiek tiek atokiau nuo kitų dviejų. Dangun stiebiasi archeologų atstatyta persiška kolona. O jos viršūnėje matau gandro lizdą. Vienas gandras tupi. Gyvas Pasargadae sargas! Matyt, būrys archeologų nugašdina jo draugą. Ji grįžta, šauniai nutupia ant kolonos viršūnės. Abu, vienas kitą drąsindami, kalena. Kur kadaise svečius džiugino rūmų muzikantai, dabar kalena gandrai.

Vaikai vis dar su mumis. Ne-drąšūs. Tik spokso. Tarp savęs kartkartėmis gyvai kalbasi. Spėju, kad jie nesupranta, dėl ko mes čia.

Saulė prasiveržia pro bevandenius debes. Prasiveržia ir vėl pasislepia. Saulė virš Pasargadae, achemenidų Sosto griuvėsių.

Kiras ir Šv. Raštas

Kiras yra labiausiai išgirtas pagonis valdovas visame Šventraštyje. Izajio knyga rašo: „Aš (Dievas) sakau Kirui: „Tu esi mano skerdžius! Tu įgyvendinsi mano užmojų!“ (Iz 44,38). Kiras pranašui yra Mesijas — Dievo Pateptasis:

Štai ką sako Jahvė savo Mesijui, Kirui, kuriam jis padavė savo dešinę ranką, kad suvaldytų jo vardu tautos ir

nuginkluotų karalius; kad atvertų jam miestų vartus ir jie liktų nuolat atviri:

„Aš eisiu pirm tavęs, sulygindamas kelius. Aš sutrupinsiu varinius miestų vartus, sutrinsiu jų geležines skląstis

... kad žinotum, jog AŠ ESU JAHVĖ, Izraelio Dievas, kuris tave pasišaukia vardu“.

(Iz 45, 1-2; žr. 41, 25-29.) Ezdros knyga iš dalies pakartoja Kiro cilindro žodžius:

Pirmaisiais Persijos karaliaus Kiro metais (538 m. prieš Kristų), kad įvyktų Jahvės žodis, pasakytas per Jeremiją (Jer 25, 11-12; 29, 10), Jahvė išjudino Kirą, Persijos karalių, duoti įsakymą ir jį išgarsinti visoje karalystėje: „Štai ką sako Kiras, Persijos karalius: „Jahvė, dangaus Dievas, man davė visas karalystes; jis įsakė man pastatyti jam Šventyklą Jeruzalėje, kuri yra Judėjoje. Kas tik bebūtų jūsų tarpe iš jo Tautos, tebūnie jo Dievas su juo! Tekyla jis kelionei į Jeruzalę, kuri yra Judėjoje, ir teatstato Jahvės, Izraelio Dievo, Šventyklą; jis yra Dievas, kuris buvo Jeruzalėje.

(Bus daugiau)

Šių kelionių aprašymų autorius Pasargadae, prie Kiro Didžiojo kapo.

SVEIKINAME!

Nuotaikingų Šv. Kalėdų ir sėkmingų Naujųjų — 1975 Metų visiem geradariam, rėmėjam. Tikintieji Lietuvoje perduoda savo sveikinimus ir padėką visiem, kurie juos atsimena, užtaria ir gelbsti savo maldomis, minėjimais ir aukomis..

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Valdyba,
Vysk. Vincentas Brizgys, pirm.
Kun. Kazimieras Pugevičius, reikalų vedėjas

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkiu visiems parapijiečiams

Kun. JONAS RIKTERAITIS, klebonas
ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJA
New Britain, Conn.

Kalėdų švenčių proga sveikinu mielus parapijiečius, linkėdamas visiem Dievo palaimos bei globos.

Kun. JURGIS VILČIAUSKAS, klebonas
Kun. JONAS MOSKUS
Kun. PAULIUS P. SABULIS
Kun. JONAS RUOKIS
ŠV. JUOZAPO PARAPIJA
Waterbury, Connecticut

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS KLEBONAS
linki visiems parapijiečiams
linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Kun. JONAS D. ŽUROMSKIS
klebonas
Lowell, Massachusetts

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki visiems parapijiečiams

ŠV. JURGIO PARAPIJOS
klebonas
Kun. ALBERTAS ABRAČINSKAS
Norwood, Massachusetts

Nuoširdžiai sveikiname visus parapijiečius, seses mokytojas, chorą su jo vedėju, visus parapijos rėmėjus ir linkiu visiems džiugių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Kun. SIMONAS V. SAULĖNAS
klebonas

NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAPIJA
Cambridge, Massachusetts

ŠVČ. TREJYBĖS PARAPIJOS KUNIGAI
maloniai sveikina visus parapijiečius
Kalėdų šventėse

Kun. JUOZAS J. MATUTIS
klebonas

Hartford, Connecticut

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
klebonas nuoširdžiai sveikina mielus parapijiečius,
sulaukus linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linkėdamas visiem Dievo palaimos bei globos.

Kun. JUOZAS BUCEVIČIUS
Kun. FRANCIS SPENCER
Nashua, N. H.

Linkime savo mieliems parapijiečiams
linksmų Kalėdų švenčių!

Kun. ALBINAS F. JANIŪNAS
klebonas

ŠV. PRANCISKAUS ASYZIEČIO PARAPIJA
Lawrence, Mass.

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų sulaukus
nuoširdžiai sveikinu visus parapijiečius

Kun. PETRAS SHAKALIS, klebonas

Brockton, Massachusetts

PARAPIJA
N. Y.

Metų proga
Taikos
ėčiams linki

BIDA

ARTŲ PARAPIJA
N. Y.

ų ir laimingų
Metų
rapijiečiams
J. MARTUSEVIČIUS

PARAPIJA
a, Pa.

linkių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki ir sveikina

Kun. E.A. WASSEL
klebonas

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

Sveikindamas savo parapijiečius linkiu linksmų
Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

Kun. JURGIS D. DEGUTIS
klebonas

Kun. KAJETONAS SAKALAUSKAS

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

Maloniai sveikinu visus parapijiečius
Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga
linkėdamas geriausio pasisekimo ir Dievo globos

Kun. ALBERTAS CONTON, klebonas
Šv. Petro parapija
Boston, Mass.

Giedraus Kalėdų džiaugsmo linkime
visiems parapijiečiams

Kun. KĘSTUTIS R. BALČYS, klebonas
Kun. A. GRIGAITIS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA
Amsterdam, N. Y.

stangas pristabdyti JAV-es nuo konfrontacijos su sovietais. Ar Madrido konferencijoje, po Afganistano invazijos, esama didesnio savitarpio solidarumo ir drąsos sovietus drausminti?

Belgrado konferencijoje man neteko būti. Savo metu mes, Helsinkio grupių atstovai, darėme pastangų ten patekti, bet jugoslavai pareiškė, jog vizų gavimas užtruksias kelis mėnesius, o per tą laiką konferencija pasibaigianti... Žinome, jog Belgrado rezultatai buvo labai menki. Kai kas tvirtina, jog jie iš viso lygūs nuliui arba net neigiami; aš to netvirtinau, tačiau ypatingai džiaugtis ten tikrai nebuvo kuo. Madride atmosfera, bent tuo tarpu, yra visiškai kitokia: Vakarų valstybės daug griežtesnės ir vieningesnės negu anksčiau. Tai išprovokavo patys sovietai savo neslepiamai agresyviai politikai ir kvailiu įžulumu. Labai žymiai nulėmė atmosferos pasikeitimą Rytų Europos žmogaus teisių gynėjų, taigi ir lietuvių veikla bei jų sudėtos aukos. Atmosferos pasikeitimas dar nereikia kokių konkretnių rezultatų, bet jis savaime yra svarbus. Kaip žinoma, politikoje reikia siekti galimų tikslų; juos pasiekus, darosi galimi nauji tikslai. Todėl jokiū būdu nedera nusiminti, jei svarbiausieji mūsų tikslai tuo tarpu atrodo tolimi ir nelabai realūs. Istorijoje juk viskas vyksta palaipsniui, dešimtmečiais. Per svarbiausią istorinę taksyrą turbūt jau esame persirite.

Amerikiečių spaudoje plačiai nuskambėjo Philadelphiajos latvių liuteronų pastoriaus Maris Kirsons savu krauju įvykdytas Sov. Sąjungos vėlavos apšlakstymas prie konferencijos rūmų. Jį asmeniškai pažįstu ir su juo keliais atvejais Philadelphiajoje bendradarbiauju antisovietinėje akcijoje. Ar

su gana teisingu ir išmaningu Latvijos bei Pabaltijo bylos aprašymu).

Kokią Lietuvą ir lietuvius liečiančią informacinę medžiagą turėjote galimybę paskleisti Madrido konferencijos metu?

Kun. Pugevičius parūpino man gana daug informacinės literatūros anglų kalba — lietuvių politinių kalinių sąrašus, TTC komiteto dokumentus ir kt. Ją išgrobstė žurnalistai, delegatai ir pažįstami kitataučiai disidentai. Beje, pastarieji gan mažai informuoti apie mūsų reikalus, nors turi geriausių norų mums padėti ir galimybių populiarinti mūsų problemas. Ryšys su jais turėtų būti daug tvirtesnis. Turėjau keliolika egzempliorių dr. Tomo Remeikio knygos, kuri irgi buvo išgrobstyta per pusvalandį. Žmonės tik reiskė pageidavimų, kad būtų išleista jos portatyvesnė laida — mažesnio formato, plonesnio popieriaus...

Ar Madride veikė sovietų įtakoje esančių satelitinų valstybių laisvės kovotojai? Gal teko su jais išsikalbėti ir pajusti šių dienų drąsius prasiveržimus Lenkijoje ir Čekoslovakijoje?

Madride buvo keli lenkai ir čekai, taip pat atvyko ir afganų. Daug bendravau su senu pažįstamu čekų Pavėlu Tigridu ir su lenke Barbara Torunczyk, kuriai buvau ir vertėju, nes ji nemoka nei angliškai, nei rusiškai. Torunczyk pažinojau dar Varšuvoje. Ji yra lenkų neoficialios spaudos bendradarbė ir Madride veikė kaip lenkų demokratinio sąjūdžio atstovė, taigi kreipė į save didelį spaudos dėmesį. Telefonu iš Madrido kalbėjau su bičiuliu, KOR (Darbininkų gynimo komiteto) vienu iš vadovų, Adamu Michniku.

Albrecht Duerer — Kristus užgimimas, medžio raižinys.

Atsiųs
ta
pa
minėti

Leonardas Andriekus — ETERNAL DREAM. Selected Poems. Redagavo ir vertė Jonas Zdanys. Išleido Manyland Books, Inc. New York. 1980. Spausdino Pranciškonų spaustuve Brooklyn. Aplaną piešė Romas Viesulas. Kietais viršeliais. XII ir 68 psl. Kaina 6 dol. Gaunama ir Darbininko administracijos.

L. Andriekus lietuviškosios poezijos skaitytojų mieliau buvo sutiktas, kada jis rodėsi su savo eilėraščių rinkiniais — Atviros marios (1955), Saulė kryžiuose (1960), Naktigonė (1963), Po Dievo antspaudais (1969), Už vasaros vartų (1976). Kiek mažiau skaitytojai yra susipažinę su jo poezijos rinkiniais, verstais į anglų kalbą. Vienas jų — Amens in Amber — buvo išleistas 1968 (vertė ja — Demie Jonaitis). Dabar išleistas Eternal Dream yra jau antras jo eilėraščių rinkinys anglų kalba. Sveikintinas autorius, sveikintini ir jo vertėjai už pastangas lietuviškąją poeziją paskleisti platesniame pasauly.

Bendrai imant, poezija sunkiai duodasi būti vertinama į svetimą kalbą. O kai kurie poetai visai nesiduoda. Jonas Zdanys — geras vertėjas. Bet ir jam sunku vertime perduoti originalo poezijos „plonybes“ bei nuotaiką. Tai gali paliudyti čia cituojamas eilėraščių (originalas ir vertimas):

Langas

*Mano langą užmūrijo
Debesim tavo rankos.
Nematysiu, kaip jūroje
Su audrom siaučia bangos.*

*Begirdėsiu tik ūžesį,
Kuris akmenis virkdo.
Visos bangos sudužusios
Atsitrenks man į širdį.*

*The Window
Your hands covered my
window
With bricks of cloud.
I will not see how waves
bluster
With storms in the ocean.*

*I will hear only the drone
That makes the stones weep.
All the ruined waves
Will break against my heart.*

Į rinkinį sudėti 46 eilėraščių, suskirstyti į tris skyrius: You are my Father (Tu mano Tėvas), Again the night (Vėl naktis) ir Shores of oblivion (Užmaršties krantai).

Pradžioje yra Jono Zdanio introdukcija, trumpai apibūdinanti Leonardą Andriekaus gyvenimą ir kūrybą. Aplanke — jų abiejų atvaizdai, trumpai supažindinę skaitytoją su abiem.

Bronys Raila — VAIVOS RYKSTĖ. Šimtas prakalbų į Lietuvą. 1975-1979. Išleido Viltis. 1980. Spaudė Vilties spaustuve, Cleveland, Ohio. Aplanke — Algirdas Kurasas. Tiražas — 1000 egz. 436 pl. Kaina 10 dol.

Apie autorių: „Už įdomų ir rimtą lietuviškojo gyvenimo klausimų kelimą ir vaizdavimą mūsų skaitytojų mėgiamas, kaip vienas iš populiariausių laikraštinių“. (Ištrauka iš knygos aplanke.)

Į šią knygą sudėtos per Laisvės Radiją autoriaus perduotos prakalbos į Lietuvą. Jos trumpos: maždaug penkių šešių minučių trukmės. Štai keletas jų antraščių: Tragikomedija su klastotojais, Voldemaras sovietinėje tapyboje, Jono Aisčio „neapykanta“, Priešingumai dėl Salomėjos Nėries, Borutos maištai ir kalėjimai, Nepamirštas Kazys Inčūra...

Įdomu, kad savo straipsniais kontroversinis ir ilgas Raila šioj knygoj nėra nei kontroversinis, nei ilgas. Atseit, toks, kaip ir dauguma skaitytojų.

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Kauno dramos teatre naują Juozo Grušo pjesę „Gintarinė vila“ pastatė režisierius G. Padegimas, muziką šiam veikalui sukūrė komp. A. Rekašius, scenografiją — iš Maskvos pasikviestas K. Stanislavskio teatro dailininkas I. Popovas. Svarbesnius personažus vaidino aktorai A. Masiulis, P. Venslovas, D. Kazragytė, G. Balandytė. Kauno dramos teatro repertuare jau šešeri metai išsilaiko *Keturio komedija* „Amerika pirtyje“. Rašoma spaudoje, kad žiūrovai šį veikalą mėgsta: komedija šį rudenį buvo suvaidinta 400-ąjį kartą. Režisierius — V. Laucevičius.

— Klaipėdos dramos teatras pastatė baškirių dramaturgo A. Abdulino propagandinę kolchozinės tematikos pjesę „Tryliktašis pirmininkas“.

— „Tautų draugystės“ propagandai buvo skirtas Klaipėdoje įvykęs Pabaltijo studentų festivalis. Studentai suvažiavo iš Vilniaus, Kauno, Talino, Rygos, Liepojos. Studentų ansambliai dainavo, šoko, skaitė literatūros kūrinius Klaipėdos miesto imonėse, žvejų klubuose, laivuose.

— Archeologės, istorijos daktarės Rimutės Rimantienės 60 metų amžiaus sukaktis paminėta specialia paroda, kuri buvo surengta Istorijos ir etnografijos muziejuje. Parodoje sutelkti per paskutinius metus surinkti Lietuvoje archeologiniai radiniai. R. Rimantienė vadovavo daugumai Lietuvos archeologinių kasinėjimų.

— Keturioliktoji Pabaltijo muzikologų konferencija lapkričio viduryje įvyko Vilniuje. Pagrindinė svarstybų tema buvo „Tarybinių Pabaltijo respublikų muzikinės kultūros ištakos, raida ir būklė“. Ta proga buvo surengti keli koncertai. Dainavo Estijos kamerinis choras, grojo smuikininkas R. Katilius.

— Lapkričio mėnesį Lietuvos „tarybinis“ kinas šventė 40 metų sukaktį. Iškilmingam minėjime dalyvavo lietuviškų kino filmų veteranai, valdžios ir partijos atstovai, buvo kinematografinių net iš Maskvos. Spaudoje rašoma, kad Lietuvos kino studija per 40 metų sukūrė 70 meninių filmų, paruošė 445 dokumentines juostas. Sukakties proga Vilniuje buvo surengtos ir svarstybos tema „Kino menas ir nūdiena“.

— Lapkričio pabaigoje Kaune gyveną dailininkai Paveikslų galerijoje surengė vaizduojamosios dailės kūrinių parodą. Dalyvavo apie 70 dailininkų su 200 tapybos, skulptūros ir grafikos kūrinių.

— Dvidešimties metų sukaktį paminėjo Lietuvos gamtos apsaugos draugija. Lapkričio 14 Vilniuje įvyko tos draugijos trečias suvažiavimas. Spaudoje rašoma, kad tai draugijai priklausė per du šimtus tūkstančių įvairių profesijų Lietuvos gyventojų.

— Taline surengtoje Pabaltijo grafikų parodoje pirmąją premiją laimėjo lietuvių dail. D. Jonkaitytė-Gedminienė. Pagyrimo diplomus gavo dailininkai M. Vilutis, V. Jurkūnas, G. Didelytė, B. Stančikaitė.

— Dailininkai pavergtoje Lietuvoje dažnai pasiunčiami į kolchozus tapyti „darbo pirmūnų“, kolchozo pirmininkų, pasižymėjusių melžėjų, kiaulių šerikių. Lapkričio mėnesį Vilniaus dailininkų grupė viešėjo Žagarėje, Joniškio rajone. Žagarės kultūros namuose ir valstybiniame žirgynė jie suruošė savo ten sukurtų paveikslų parodą.

— Lietuvos kino studija sukūrė dokumentinį filmą apie mirusį dailininką Stasį Krasauską. Režisavo jaunas režisierius A. Puipa. Kartu su A. Satkausku jis parašė ir scenarijų. Apie praėjusios vasaros dainų šventę dviejų dalių spalvotą filmą susuko scenaristas ir režisierius A. Digimas. Tas filmas rodomas Lietuvos kino teatruose vardu „Dainuojų tėvynei“.

— Pavergtoje Lietuvoje viso

kių varžybų ir festivalių, niekada netrūksta. Lapkričio viduryje Joniškioje vyko vaikų dramų konkursas. Jame dalyvavo 12 vaikų dramų kolektyvų. Pirmąją vietą konkurse laimėjo Joniškio kultūros namų dramos teatras.

— Respublikinėje bibliotekoje suruoštu literatūros vakaru iškilmingai paminėta vaikų laikraščio Genio 40 metų sukaktis. Iškilminge dalyvavo vaikų literatūros kūrėjai, Genio iliustratoriai ir gausus būrys skaitytojų. Spaudoje paskelbta, kad šis laikraštukas turi per du šimtus tūkstančių skaitytojų.

— Nors ir keistai atrodo, bet tikrovėje taip yra, kad Lietuvos filharmonija savo ataskaitinius koncertus turi ruošti Maskvoje. Iš spaudos aprašymų sužinome, kad spalio paskutinėmis dienomis Filharmonijos simfoninis orkestras, vadovaujamas J. Domarko, kelis koncertus surengė Maskvos didžiojoje konservatorijos salėje. Grojo W. A. Mozarto, K. Orfo, J. Brahmsio, S. Rachmaninovo, V. Barkausko, J. Juozapaičio kūrinius. Kartu su orkestru koncertavo ir Kauno valstybinis choras, vadovaujamas P. Bingelio. Dainavo keli rusai solistai. Dalyvavo ir keli lietuviai solistai: G. Kaukaitė, R. Tumuliauskaitė, V. Šiškaitė, E. Kaniava, A. Čiplies. Tai buvo ataskaitinius metinis koncertas.

— Tuo pat metu Ukrainos ir Gudijos miestuose koncertavo smuikininkas R. Katilius, pianistas P. Stravinskis, smuikininkas A. Paulauskas. Leningrade koncertavo vargonininkai L. Digrys ir V. Survilaitė.

— Paskelbti jaunųjų teatro varžybų rezultatai. Kultūros ministerijos ir teatro draugijos diplomus gavo Šiaulių dramos teatro režisierius S. Varnas, to teatro aktorius S. Bareikis, Jaunimo teatro dailininkas A. Jacovskis, to teatro aktorė K. Kazlauskaitė, „Lėlės“ teatro aktorius V. Kirklionis, Klaipėdos dramos teatro aktorius L. Laucevičius, Kauno dramos teatro aktorius V. Masalskis, Kauno muzikinio teatro dailininkai G. Riskutė ir A. Kariniauskas, solistas P. Urkauskas, Vilniaus operos ir baleto solistai J. Čiurilaitė, E. Vasilevskis, R. Railaitė.

— Į Liublino mieste Lenkijoje įvykusį kaimo tematika filmų festivalį Lietuvos filmų studija nuvežė propagandinį filmą,

Apiedėjusios šakelės. Nuotr. V. Maželis

Kristaus Gimimo šventėje nuoširdžiai sveikina

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
kunigai

Prel. JONAS A. KUČINGIS, klebonas
Kun. ALGIRDAS OLŠAUSKAS
Kun. VINCAS BARTUŠKA
Los Angeles, Calif.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų sulaukus
Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams linki

Prelatas JONAS J. SCHARNUS, klebonas
Kun. VLADAS KARALEVIČIUS

SV. TREJYBES PARAPIJA
Newark, N. J.

Kalėdų švenčių sulaukus Ramybės ir Taikos
visiems parapijiečiams linki

Kun. VIKTORAS DABUŠIS, klebonas
Kun. VYTAUTAS PALUBINSKAS
Kun. J. KINTA, kleb. emeritus
Paterson, N. J.

SOPULINGOS DIEVO MOTINOS PARAPIJOS
Kearny, N. J.

Kunigai sveikina ir linki linksmy Kalėdų švenčių
ir laimingų Naujų Metų

Kun. DOMININKAS POCIUS
klebonas

Rochesterio Šv. Jurgio lietuvių parapija
Sveikiname visus parapijiečius, organizacijų vadovus ir pranciškonų rėmėjus. Parapijos kunigai:

T. JUSTINAS VAŠKYS, OFM
T. TADAS DEGUTIS, OFM
Kun. ANTANAS PETRAUSKAS

Nuoširdžiai sveikina su Šv. Kalėdom
ir linki daug laimės Naujuose Metuose

Kun. P. ŽEMEIKIS, klebonas
Kun. J. PRABULBICKAS

Elizabeth, N. J.

Kristaus gimimo šventė

Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams
ir Darbininko skaitytojams linki

Kun. A. MATULIS

Bayonne, N. J.

Linksmy Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų
linki visiems buvusiems parapijiečiams, Darbininko skaitytojams
ir geradariams bei pažįstamiems

Kun. JOSEPH A. ALEKSIŪNAS
Freeport, N.Y.

Kun. ANTANAS MICIŪNAS, M.I.C.
Kun. BENJAMINAS UŽDAVINIS, M.I.C.

Nuoširdžiai linki Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujųjų Metų!

Šv. Kazimiero parapija
WORCESTER, MASS.

Amerikos Lietuvių Katalikų Taryba
linki visiems
Dievo gausiausių malonių Šv. Kalėdų proga.

Kun. K. Pugevičius,
Reikalų Vedėjas

KALĖDOS VORKUTOS TREMTINIŲ STOVYKLOJ

Austrijoj leidžiamam laikrašty Der Volksbote (1955) dr. R. Spann aprašė savo išgyvenimus rusų darbo stovyklose, kur išbuvo 7 metus. Jį rusai buvo pagavę tiesiog iš traukinio 1948. Jo straipsnį čia dedam ištais. Jame minimas vienas lietuvių pranciškonas. Autorius grįžo namo 1955 vasarą. Straipsny atsispindi kalėdinės nuotaikos ir kova už tikėjimą.

Prisiminimai

Varpai gaudžia... Baltos snaigės lėtai krinta ant žemės. Vaikučiai džiaugiasi prie Kalėdų eglutės... Bažnyčiose žėri Betliejaus prakartėlė. Tai Kalėdų mintys, prisiminimai vaidenasi mūsų vaizduotėse. Jų nė šiaurės ledinis vėjas neįstengia išdildyti iš mūsų širdžių.

Be galo toli yra mūsų tėvynės. Mes esam Rusijos komunistų politiniai belaisviai; joi tikėjimas į Atpirkėją, kaip "tautos nuodai", jau per 30 metų bandomas išrauti.

Mum viską atėmė: mūsų gyvenimą, žmonas, vaikus, artimuosius, tėvynę bei laisvę ir net mažiausią mūsų nuosavybę. Vargu užtiksi visam pasauliui tokį beturčių, kokiais esam mes. Net pačių išdrožti mediniai šaukštai, vienintelis daiktas, dėl kurio mes taip varžomės, nėra mūsų nuosavybė.

Tačiau mes esam turtingi ir labai turtingi, nes gyvai ir tvirtai esam išsaugoję tikėjimą į Kristų. Visko netekusiam žiauriam ištrėmimo, alkaniem, šalčio ir išgąščio spaudžiamiem vien tikėjimas ir viltis yra mūsų paguoda ir gyvybė.

Pirtis — katakombinė bažnyčia

Šiandien Kalėdos, bet ne tokios, kaip tėviškėj... Šioj Vorkutos tremtinių stovykloj, kaip paprastai visam šiaurės ašigaly, gruodžio ir sausio mėnesiuose neužteka saulė. Tik darbininkų pakaitos, trunkančios 12 valandų sunkiame darbe, tą ilgą naktį suskirsto į paras bei suteikia dar sloginančią laiko nuotaiką.

Vyras, kuriam tarpuvarsty neseniai atliko smulkų, rankomis perbraukiant, patikrinimą, iš išvaizdos nė kiek nesiskiria nuo kitų kalinių. Plonutis vatinukas ir kiaušas brezentinis apavas vos jį gina nuo padūkusių speigų. Vos tikrintojai pirštai jį paleidžia, jis sunkiai iriasi per gilų sniegą prie vidurinių vartų. Čia jis peršaukia ledinį vėją, pasakydamas savo vardą, paragrafą ir savo baismės galo datą. Mano ausis pasiekia "1972". Aš išlendu iš gretimo barako šešėlio ir išskaitau iš savo likimo draugo lietuvių pranciškono A(loyzo) veido, kad jam pasisekė. Nežiūrint didelių pavojų, užtvartų ir kitokių kliūčių, Piemenėlių mišiom reikalingas vėnas jau yra stovykloj. Visa kita taip pat puikiai sutvarkyta.

"Švaros diena"

Pirties vedėjas yra lietuvis ir, kaip beveik visi jo šalies žmonės, geras katalikas. Kiekviena religinė praktika stovykloj griežčiausiai uždrausta. Barakų viduj nėra jokios laisvės. Tarp narų ir ant žemės išsivargę žmonės. Jų tarpe maišosi komunistų ištikimi prižiūrėtojai. Pirtis atidara dieną naktį. Lyg tyčia stovyklos vedėjas paskelbė "švaros dieną", o tada valoma

stovykla ir kitos patalpos. Bešvarinant niekam nė į galvą neatėjo mintis įtarinėti, kai keli vyrai visokias dėzes sumeta vieną ant kitos ir atsiranda... altorius. Pašauktieji apvalyti pirtį greit numeta savo įrankius į šalį ir pasijunta esą Kristaus mokiniai. Nors jie pastatyti po raudonąja Rusijos žvaigžde, bet su dideliu pavojum ir dar didesniu ilgesiu dairosi, kad nepamestų Betliejaus žvaigždės.

Sovietų vadai jaučia ir dažnai primena, kad katalikas, tikėdamas amžinybę ir būdamas klusnus ir vieningas su Bažnyčia, yra neįveikiama kliūtis šėtoniško grovimo darbui. Už tai persekioja visus tikėjimus, bet labiausiai katalikų.

Drąsusis lietuvis pranciškonas

Į savo lagerius rusai yra prigrodę visų tautų katalikų, kurie ir ten be jokių nuolaidų jiems priešinasi. Ir mūsų lagery esam austrai, vokiečiai, vengrai, slovenai, lietuviai bei kitų tautų katalikai, kurie ir sudarom vieningą pasipriešinimą stovyklos vadovybei. Šių tautų kunigai auksa tyliai mišias, pasislėpę kur kampely arba atsivėrę kokių dangalu. Taip duona ir vynas pavirsta Viešpaties Kūnu ir Krauju. Ostijos ateina iš Lietuvos arba Ukrainos artimųjų siunčiamuose siuntiniuose, vyno gi lašelį kitą išsispaudžia iš razinų. Pasiryžimas nugali visas kliūtis, o šiandien drąsusis lietuvis pranciškonas A išsisuko pro visas kontroles ir įgabeno mažą buteliuką vyno.

Bendros mišios pasitaiko labai retai. Kaip pirmaisiais krikščionių persekiojimų laikais, taip ir šiandien čia tikintiesiems slapta paduodama konsekruota Ostija, kurią, pagarbiai pasislėpę kiekvienas sau, karštai pasimeldę, priima. Švč. Sakramentas, tarp neįsivaizduojamų baisenybių, kančių, šalčio ir bado, yra vienintelė paguoda ir stiprybės šaltinis.

1950 metų Kalėdos

Bendrių mišių taip buvom išsilgę, kad, pasitarę ir pasidrašinę, nutarėm rizikuoti. Suprantama, dalyvių skaičius nebuvo gausus, nes mes patys tikinčiuosius smulkiai atsiojom, kad joku būdu neįsibravtų Judas.

Švari lininė drobė atstojo visus altoriaus užtesalus. Iš paprastų šakelių padarėm kryžių, nutraukdami nuo alkanos burnos duonos minkštimą, atidavėm jį "specialistui", kuris nupildė žvakides, iš konservų dė-

žutės atsirado patena ir plonai skambas varpelis. Kieliką atstojo paprasta stiklinė. Likimo draugas vengras I iš tos pačios brangios duonutės pastatė Betliejėlį ir patį Kūdikėlį Jėzų. Vietoj įprasto šieno pasaulio Išganytojas mielai sutiko sau guolį priminti išklotą eglėlių skujom ir spygliais. Ir pats tvartelis dar buvo paspalvintas kažkokių vaistų milteliais.

Šešių tautų vyrai, kūno kančios ir sielos troškulio pančiais surakinti, NKVD tardymų išbandyti, darbo, pūgų ir vėjų užgrūdinti, dabar čia nustebe stovėjo prieš tą menkutį, labiau siela negu akimis regėdami, Kristaus užgimimo vaizdą. Tai mūsų Apirkėjas, Gelbėtojas — visų nelaimingųjų ir atstumtųjų Viltis.

Šių tylių mišių metu ne vienas iš dalyvių savo žvilgsnį pakelia į kalinio nudrėskusius drabužiais apsirengusį, visą kažkoki džiaugsmu nušvitusį, degančią širdimi prieš mus stovintį lietuvių kunigą pranciškoną A, kuris ne tik dabar yra didingas, bet ir kiekvienu sunkiu momentu, sekdamas savo ordino kūrėjo šv. Pranciškaus pavyzdžiu, visiem padeda, visus guodžia ir ramina.

Šv. Aukos varpeliui suvirpėjus, visų galvos nusviro. Tačiau sunku jam įsivaizduoti, kaip šie kančios vyrai išgyvena mišių pakylėjimą, kokią begalinę jėgą jaučia tekant į savo prislėgtas ir žiaurus likimo iškankintas širdis. Dabar jos atviro savo Dievui ir Išganytojui.

Pačioj mišių pabaigoj kažkas sutrepsėjo už durų. Akimirksniu viskas nuo altoriaus dingo ir atsirado po statine. Ir prakartėlė buvo apvožta dėže, o kiekvienas vyras čiupo savo darbo įnagius ir ėmė dirbinėti. Du mieguisti NKVD įžengė į pirtį, bet nieko nepastebėjo. Keletas rusiškų riebių keiksmazodžių nuskambėjo po barakus, į kuriuos ką tik buvo nužengęs Viešpats ir aplankęs jų gyventojus. Ginkluotų rusų batam nugarėdėjus per sniegą, pamaldos buvo tęsiamos toliau. Kelios sekundės laiko, ir vel pirtis virsto katakombine bažnyčia. Priėmę šv. Komuniją, ilgai paskęstam maldoj, užmirštam savo nedalią. Kunigui ištarus "Ite, missa est", kiekvienas jaučiasi gavęs naujų jėgų ir nežemiško suraminimo.

"Puotaujama"

Kas tik galėtų mus išduoti, yra greitai pašalinama. Tėvas Aloyzas ir du ukrainiečiai gavo iš saviškių siuntinėlius. Juos gretimam kambarėly atidarėm. Be

Politiniai kaliniai iš k.: Algis Vasikauskas, 2. nežinomas, 3. Jonas Ramanauskas, 4. nežinomas; stovi Stasys Daržinskas, Juozas Račkauskas.

kasdieninės 600 gramų duonos, be riebalų, be tų kelių supuvusių daržovių ir pliužės, mes nieko neturim. Dabar mes vaišinamės ir lepindamiesi "puotaujama", nes siuntiny yra geresnės duonos, truputis lašinių ir keli sausainiukai. Net arbatą geriam su cukrum, ir tai mum yra gardžiau už visokius šampanus.

Kalbos apie paliktųjų meilę

Kiekvieno mintys skrenda toli toli, į tėviškės žemele, kalbos vis tos pačios... apie paliktus savo mylimuosius. Ar tai jie būtų Tirolio kalnų kaimeliuose, ar prie Dunojaus krantų, ar Karpatų pagiriuose. Jie mum kalba ten prie išpuoštų kalėdinių eglučių... kalba apie mus... Ilgesys ir meilė skrieja per toliu tolius, širdys vis tebedega meile. Pranas kalba apie savo Veroniką, Ivanas nepavargsta pasakoti apie Marušką... Vis sugrįžta tas amžinas klausimas: vaikai, jau bus užaugę, ką jie veikia, kur jie yra? kas iš jų bus?...

T.B.R.

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu visus lietuvius Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1981 Metų proga.

Reikšdamas dėkingumą spaudai, veiksniam, organizacijom ir pavieniam asmeniui už žygius Lietuvos reikalais bei atodairą Lietuvos diplomatiniam ir konsulariniam atstovam, linkiu, kad 1981 metai visiem būtų sėkmingi asmeniškai ir ypačiai koordinuotoje veikloje ginant pavergtųjų tautiečių pagrindines teises ir Lietuvos laisvės bylą.

Dr. S.A. Bačkis,
Lietuvos atstovas

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba sveikina visus geros valios lietuvius plačiame pasaulyje ir jungiasi su visais savo mintimis ir troškimais.

Praėjusiais metais susirinkome į didingą VI-ąją Tautinių Šokių Šventę, kad dar kartą patvirtintume lietuvių išeivijos gyvastingumą. Su pasididžiavimu sekėme sustiprėjusį tautos pasipriešinimą okupantui Lietuvoje, kuris ypatingai pastireišė visa eile naujų pogrindžio leidinių. Atkreipę didesnį dėmesį į Lietuvą, giliau pajutome tą ryšį, kuris jungia mus vienus su kitais ir su pavergta tauta.

Ateinančiais metais minėsime 40 metų sukaktį nuo 1941 metų sukilimo prieš okupantą. Ši sukaktis tepaskatina mus su dar didesniu ryžtu siekti visų tikslo — Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

Kristaus gimimo šventei artėjant, sveikiname Jus — Amerikos ir laisvojo pasaulio lietuviai ir linkime Jums tyro džiaugsmo, taikos ir ramybės šeimoje bei asmeniniame gyvenime.

Taipgi sveikiname savo brolius ir seses pavergtoje Lietuvoje, didžiujamės Jūsų ryžtu ir drąsa kovojant prieš pavergėją ir stebimės Jūsų nepalaužiama valia išlikti laisvais lietuviams.

Sveikiname visus lietuviškus veiksnius, parapijas, organizacijas, klubus ir laikraščius, linkėdami ir toliau dirbti ir nepavargti.

Pagaliau sveikiname PLB ir visų Kraštų Valdybas, apygardas ir apylinkes. Linkime, kad 1981 metais mūsų gretos dar daugiau sustiprėtų ir kad bendromis pastangomis priartintume Lietuvos laisvės rytą.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
KRAŠTO VALDYBA

Kristaus gimimo ir Naujųjų 1981 metų proga nuoširdžiai sveikiname Lietuvių Fronto bičiulius, jų šeimas ir visus lietuvius.

Dangaus palaima, džiaugsmas, laimė ir viltis telydi Jus visus. Prisimindami prieš keturiasdešimt metų įvykusį lietuvių tautos sukilimą, jo giliają prasmę, ir pagerbdami jo aukas, ryžkimės dar stipriau dirbti dėl Tėvynės laisvės ir Tautos šviesesnės ateities.

Lietuvių Fronto Bičiulių
Centro valdyba

KALĖDŲ SENIO PROBLEMOS

Jauno žmogaus psichologijoj yra suprantama, kad, juo senesnis yra žmogus, juo jis yra išmintingesnis. Pasakų pasaulis vaizduoja Kalėdų Senį labai seną ir giliai prazilusį. Jis yra išmintingas ir "žino" visų vaikų norus. Jis žino, kas buvo geras ir kas buvo blogas. Kiekvienas kraštas jį vaizduoja pagal savo krašto paoročius. Su tobulėjančiu pasauliu tobulėja ir "Senio" istorija. Modernus Amerikos pasaulis Seniui išveda naujas taisykles, kurios išplaukia iš vaikų psichologijos tyrinėjimo instituto.

Iš prigimties vaikai bijo nepažįstamų žmonių. Senis su žilais plaukais, neįprastais raudonais drabužiais ir ne iliniu balsu mažą vaiką labai nuąsdina. Vaikas, tėvų verčiamas, ne tik prisitaria prie Senio, bet ir atsisėda jam ant kelių. Tėvai prisimena savo sentimentalią jaunystę, kaip jie laimingi sėdėdavo ant mamulės kelių. Bet vaikai to labai bijo; jie bijo Senio. Psichologiškai ne tik dėl to, kad jis "viską žino" ir vaiko pašamonė yra atminimas, kad jis buvo neseniai nubaustas už buvimą "blogu vaiku".

Šiandieną Seniui patariama nekalbėti labai balsiai, "metalinio balsu", ir nešaukti įprastinio "ho, ho, ho", kuris pasakiškai išgąsdina mažą vaiką.

Nepatariama klausiti apie "mamą" ar "papą", nes šiandieną

daugelis vaikų auga ne tik vieno iš tėvų, bet gal net ir "tetos" globoj. Tėvų priminimas vaiko sieloj palieka nusikaltėlio jausmą. Išskiria jį iš kitų vaikų tarpo. Tai yra juk jo didžioji paslaptis.

Patariama, kad Senis nieko užtikrintai nepažadėtų. Laikai keičiasi, ir šeimoje yra mažiau pinigų, skiriamų dovanom. Patariama, kad Senis aiškintų vaikui, jog šiais metais buvo labai daug gerų vaikų, o jis yra taip susenęs, jog jau neįstengia visų vaikų norų išpildyti. Bet jis bandys jaunuolį apdovanoti.

Kalėdų Senis nėra aktorius, atėjęs atlikti vaidinimų; jis yra "herojus" iš Pasakų šalies, atnešas vaikam linksmumą ir gražius prisiminimus.

Jis turi žinoti, kad sėdintis ant jo kelių vaikas, galimas daiktas, yra mirtinai išsigandęs. Todėl Senio rolė yra labai atsakingas darbas, ir tam reikia parinkti tinkamą vyrą, kuris moka vaikui įskiepyti pasitikėjimą ir meilę Seniui. Tikrą Senį surasti nėra lengva.

Du trečdaliai mūsų senių tam darbui yra netinkami, nes jie nėra paruošti susitikti su vaikų psichologija. Tyrimas parodė, kad universitetų studentai yra tinkamesni negu vyresnio amžiaus vyrai. Jie lengviau vaikus supranta ir įstengia lengviau uždegti pasitikėjimą.

Pasimatyme su Seniui yra trys

laiptai. Pirmas — vaiko baimė.

Toji padėtis vaiką sukausto ir neleidžia jam lengvai suprasti Senio. Iš to išplaukia mintis, kad Senis pradžioj neturėtų naudoti stipraus balso ar gestikuliacijos rankomis. Senis turi leisti vaikui be žodžių jį žiūrėti. Jis taip pat nejudą ir savo draugišku žvilgsniu ieško vaiko pasitikėjimo. Pirmi Senio žodžiai turi būti apie vaiko gražius drabužius ir išreikšti pasitenkinimą vaiko atrodymu. Sakysim: "Aš nemačiau tokių gražių akių, kaip tu, vaikeli, turi".

Antras laiptas Seniui yra pradėti kalbėti, nes vaikas šiuo metu jaučiasi labai bejėgis. Pradėkim labai paprastu klausimu: "Mėgsti, mergyte, lėles? Ką tu labiausiai mėgsti per Kalėdas?" Berniukui kalbėkim apie arklį, ar jis yra tokį matęs, ir t.t.

Trečias laiptas yra pats pavojingiausias. Senis gali sugadinti visas vaiko šventes, pažadėdamas dovanas, kurių vaikas negauna.

Buvo bandoma Seniui naudoti moteris. Pasirodė, kad, jei vaikas įtaria, kad moteris yra po Senio drabužiais, jis atsako su juo bendradarbiauti. Chicago buvo pasisamdžiusi moteris, bet po pirmos dienos visos turėjo paleisti. Taip pat nepavyko Seniui naudoti juodos žmones. Net ir juodi vaikai apklausinėjime kategoriškai atsakė tikėti, kad Senis gali būti ir juodas, ir tiki tik į baltą Senį.

Vaiko pašamonė Senis nebūtinai turi būti didelis ir pilvotas.

Penkių pėdų ir 80 svarų pilnai pakanka Seniui pavaizduoti.

Senis neprivalo bandyti įtikinti vaikus, kad jis yra "tikras Senis". Šių dienų vaikai skeptiškai tiki į Kalėdų Senį. Tikinčiųjų amžius nesiekia daugiau kaip 8-9 metus.

Vaiko akivaizdoj Senis stengiasi vertinti jų tėvus kaip ir pačius vaikus. Nevengtina mamom vaikiškų komplimentų. Mamos tai mėgsta, ir matysit jas greitai raustant.

Prieš išeidamas, Senis dabar gali su vaikais drauge šaukti: ho, ho, ho. Pakartokit kelis kartus. Ieškokit vaikų tarpe balsiausio čempijono. Toks atsipalaidavimas vaiko pašamonėj palieka labai malonų išgyvenimą ir neužmirštamam malonius prisiminimus jo brendimo laikotary.

Vaikai taip pat mėgsta drauge su Seniui dainuoti ir groti. Burnos armonika Senio lūpose sužadina vaiko vaizduotėj "seno draugo" supratimą.

Senis išsėina palikdamas draugus, bet ne kaip mokytojas savo klase. Jis niekada ant vaikų nesibara, nepastebi jų klaidų. Nepalieka vaiko besijauciančio kuo nors kaltu. Taip pat jis nesibara ant tėvelio ir nežada duoti ryškųjų, niekada negrūmoja pirštu ar ryškste. Naujų laikų Senis jau nebeneša, prisikabinęs prie savo maišo, ryškstės. Fizinė baumė iš vaiko gyvenimo yra išbraukiama. Jis, Senis, yra tik gėrio simbolis.

Mykolas Manomaitis

LIETUVIŲ "NUSIKALTĖLIŲ" TEISMAS WASHINGTONĖ

Asmuo, kuris būtų netyčia užklydęs į District of Columbia Superior Court teismo kambarį Nr. 10 trečiadienį, 1980 gruodžio 3, apie 11 val. ryto, būtų manęs, kad jis pateko į kokią antisovietinę demonstraciją. Ant sienų ir ant grindų milžiniški plakatai anglų kalba skelbė: "Laisvės Lietuvai dabar!", "Lietuva 1940 — Afganistanas 1980", ir t.t. Ant suolo suklostyta Lietuvos vėliava. Dešinėje priekyje — sėdinti "nusikaltėlių" grupė, susidaranti iš 13 gražiai apsirengusių žmonių. Jų nusikaltimas — demonstravimas arčiau negu 500 pėdų nuo sovietų ambasados. Demonstracija, įvykusi 1980 liepos 18 Washington, olimpinį žaidynių išvakarėse, protestavo prieš sovietų tęsimą 40 metų okupaciją Lietuvoje, sovietų agresiją Afganistane bei viešai parėmė JAV vedamą olimpinį žaidynių boikotą. Jos metu buvo suareštuota 18 lietuvių. Apkaltinimai vėliau buvo atmetti prieš 5 demonstrantus dėl techninių smulkmenų.

Šalia pačių demonstrantų į teismo salę (kuri buvo pilnutėlė) susirinko eilė žiūrovų. Jų tarpe buvo spaudos atstovai iš Washington Post, Washington Star, Cleveland Plain Dealer bei kitų pagrindinių laikraščių, Radio Free Europe ir Radio Liberty korespondentai, Associated Press ir United Press International žinių agentūrų žurnalistai ir CBS naujienų korespondentė su filmavimo igula (pasikalbėjimas su Simu Kudirką bei pačių demonstrantų nufilmavimas įvyko prieš teismui prasidedant). Dalyvavo ir nemaža grupė lietuvių bei kitataučių rėmėjų, daugiausia iš Washingtono apylinkės gyventojų. Iš toliau į teismą specialiai atvyko: I Laisvę redaktorius Juozas Kojelis iš Los Angeles, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos nariai Algimantas Gecys ir Aušra Zerr iš Philadelphijos, Moterų Sąjungos žmogaus teisių komisijos narė Rima Mironienė iš Philadelphijos ir Laisvės Žiburio radijo programos korespondentė Daiva Kezienė iš New Yorko.

Teismui vadovavo N. Nunzio, griežtas, bet su humoru teisėjas, kuris juridiniame pasauly išliko savo role žymioj Hadafi byloj.

Priešteišminiam procese "nusikaltėlių" advokatas Ernest C. Raskauskas iš Washingtono pareiškė, kad demonstravusieji būtų teisiami prisiekusiųjų teismo (trial by jury). Šis prašymas nepaėjo, nes maksimalinė bausmė šiem "nusikaltėliams" esanti per mažą. Pasirodė, kad, norint turėti teismą su "jury", galima bausmė turi siekti bent šešis mėnesius kalėjimo. Teisiamiesiems lietuviams bausmė galėjo siekti po 60 dienų kalėjimo ir po 100 dol. pinigines pabaudos. Taigi šiuo atveju teismo sprendimas galutinai priklausė nuo paties teisėjo.

Teisėjui įžengus į teismo salę, kiekvienas "nusikaltėlis" turėjo prisistatyti. Kiekvienam buvo duotas numeris, nes teismo kolektyvui buvo per sunku laužyti liežuvius bandant ištarti lietuviškas daugiaskiemenes pavardes.

Prokuroras savo atidaromajam žody pateikė JAV valdžios apkaltinimą. Jam prašant, į salę buvo įnešta keletas dalykinių "nusikaltimo" įrodymų. Šalia anksčiau minėtų plakatų buvo pristatyta ir pilna dėžė grandinių su keliasdešimt nugnybtų užraktų. Lietuvių advokatas Raskauskas protestavo, primindamas teisėjui, kad valdžia apkaltino demonstrantus nelegaliu suėjimu prie ambasados, o ne plakatų nešiojimu, kuris yra visai kitas reikalas. Teisėjas pranešė, kad įrodymų paskirtis apribota, neturinti daug reikšmės šiam teisminiam procese.

Pirmasis valdžios liudytojas buvo JAV slaptosios tarnybos agentas Thompson, kuris liepos 18 budėjo prie sovietų ambasados.

Jis atsakinėjo į prokuroro klausimus, pateikdamas įvykios demonstracijos detales. Prokurorui prašant, jis nupiešė sovietų ambasados ir jos apylinkės diagramą bei stengėsi, kiek galėjo, atpažinti plakatus bei demonstrantus.

Jo liudijimas truko kelias valandas. Liudijimo metu išaiškėjo, kad Thompson negalėjo užtikrinti, ar visi demonstrantai išgirdo jo perspėjimą nesirakinti prie vartų. Jis pripažino, kad visas dėmesys buvo nukreiptas į demonstrantų veiksmus, o ne į jo privalomą pareigą pirmiausia juos perspėti, kad jie nusižengia įstatymam. "Viskas taip greit įvyko, ir aš pirmą kartą tokį įvykį patyriau", teisinis liudytojas. Čia įsiterpė teisėjas, tam tikra prasme iš agento lengvai pasišaipydamas: "Nejaugi pats buvai tiek išsigandęs, kad revolverį iš dėklo ištraukė? Gi ši grupė daugiau atrodo kaip "jury" negu kaip teisiamieji..."

Agento Thompsono liudijimas dar buvo susilpnintas ir tuo, kad jis teisme į visus klausimus atsakinėjo silpnu balsu. Teisėjas pareiškė, kad, jei jis tokiu balsu normaliai kalbėtų, demonstrantai tikrai negalėjo išgirsti jo perspėjimo.

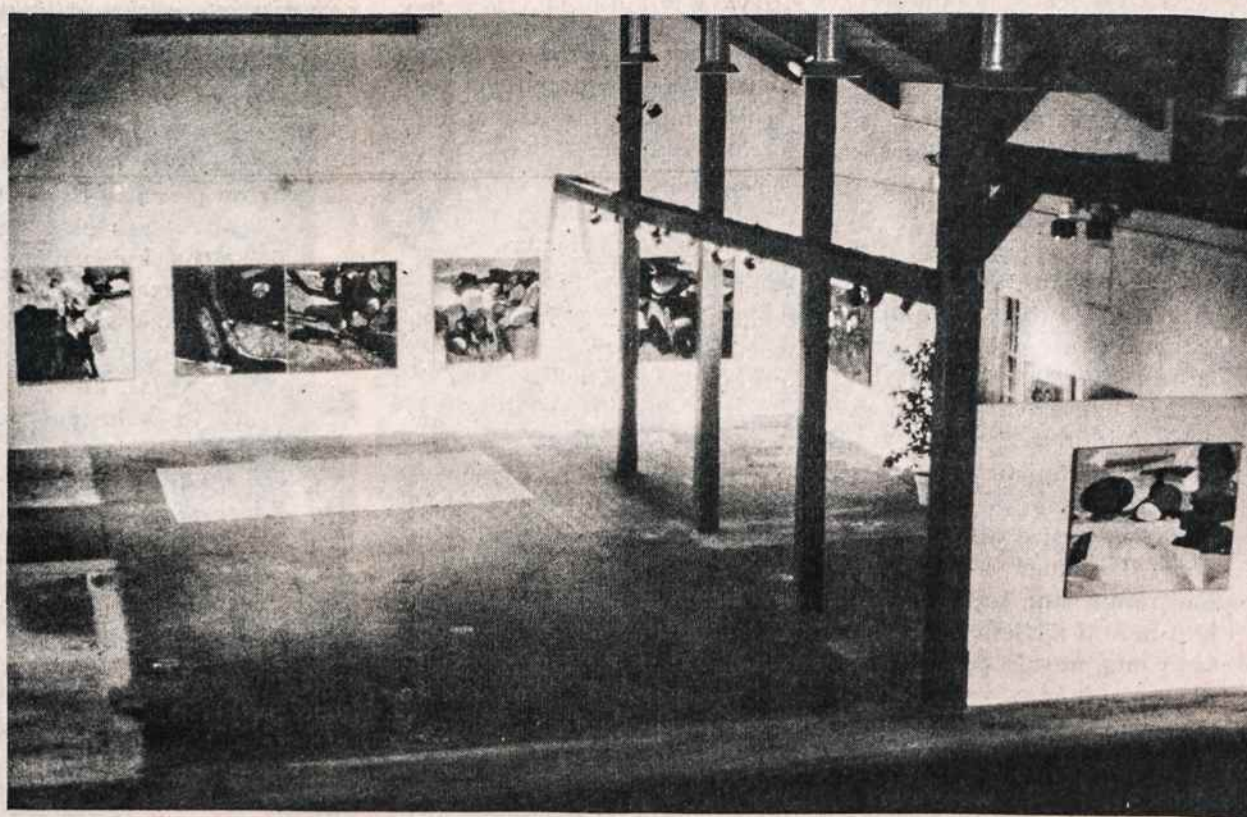
Antusias valdžios liudytojas buvo kitas JAV slaptosios tarnybos agentas — Stevens, kuris liepos 18 budėjo sovietų ambasados gale. Demonstracijai prasidėjus, Stevens atėjo į ambasados priekį pasikalbėti su draugu Thompsonu. Thompsonas tuo metu šnekučiavosi su viena mergina, nežinodamas, kad ji yra viena iš demonstracijos būsimų dalyvių. Stevens pasakojo, kad staiga prie ambasados privažiavo mašina, užblokuodama įvažiavimą. Jis priėjo prie iš mašinos išlipusių dviejų vyrų, sakydams, kad jie turi mašiną patraukti. Tada jau pastebėjo, kad jie abu turi grandines ir ruošiasi prisirakinti prie ambasados vartų. Jis juos perspėjo nedaryti, bet į jo perspėjimą esą nebuvo kreipta dėmesio. Teisėjas prašė šiuos du vyrus identifikuoti. Stevens nurodė numerius 7 ir 9 — kun. Kazimierą Pugevičių ir Rimantą Stirbį, kurie buvo vieni iš pirmųjų demonstrantų prie sovietų ambasados vartų. Teisėjas tada klausė Stevensą, ar jis perspėjo kitus demonstrantus. Stevens prisipažino, kad neperspėjo.

Trečiasis, paskutinis, liudytojas (turėjo dar būti ir ketvirtas, bet dėl nežinomų priežasčių jis neliudijo) buvo JAV slaptosios tarnybos agentas Ferraro, kuris demonstracijos metu mašinos patruliavo Washingtono gatvėse ir buvo skubiai iškviestas radijo pranešimu į sovietų ambasada. Jis garantavo, kad, jam atvykus prie ambasados, keli demonstrantai išgirdo jo perspėjimą, jog, "jei jūs prisirakinsit prie vartų, būsit pasodinti į kalėjimą". Ferraro atpažino vieną iš jų: numerį 1 — Margerį Aistį. Kitų, jis aiškino, nespėjo perspėti.

Pasibaigus liudijimam, prokuroras ir teisiamųjų advokatas tarė baigiamuosius žodžius. Prokurorui bekalbant, teisėjas užsiminė, kad ateity reikėtų apsvaistinti, ar tokiais atvejais nebūtų paranku megafonu perspėti būsimus nusikaltėlius, duodant jiems progą išsiskirstyti.

E. Raskauskui baigiant teisiamųjų gynimą, teisėjas iššaukė kiekvieno teisiamąjį numerį ir plaktuko paukštelėjimu paskelbė "Nekaltas, gali eiti", išskiriant tris. Atsistojus Simui Kudirkai, teisėjas komentavo, kad jis buvo tikras, jog Kudirka turėjo daug ko visiem pasakyti, bet, deja, taip išėjo, kad šis forumas jam nesuteikiamas.

Pasiliko tik trys demonstrantai: Margeris Aistis iš Washingtono, kun. Kazimieras Pugevičius iš New Yorko ir Rimantas Stirbis iš Philadelphijos. Paprašęs juos atsistoti, teisėjas pranešė, kad jie yra teismo pripa-

Dail. Prano Lapės paroda New Canaan, Conn. Parodą globojo New Canaan Society of the Arts. Ji vyko lapkričio 22-30. Buvo išstatyta 30 darbų, pardavė 11.

DAIL. PRANO LAPĖS PARODOJE

Netoli New Yorko, New Canaan, Conn., lapkričio 22-30 vyko dail. Prano Lapės paroda. Ją globojo New Canaan Society of Arts, duodama parodai patalpas. Tos patalpos padarytos iš didelių arklidžių, pritaikytos ir pavadintos Waveny Carriage Barn.

Paroda buvo skirta tos apylinkės amerikiečiams. Jie gausiai ją lankė ir nemaža Pr. Lapės paveikslų išpirko. Pats dailininkas šiuo metu gyvena Chamberlain, Maine, dar į šiaurę nuo Kennebunkporto. Anksčiau mokytojavo prie Bostono, dabar yra atsidedęs tik savo menui. Šį pavasarį gegužės pradžioje buvo jo paroda Kultūros Židiny. Jau tada jis sakė, kad ruošė turės parodą šioje galerijoje.

Dail. Pr. Lapės bičiulis poetas Antanas Rymydis sugundė tą parodą aplankyti. Jo iniciatyva buvo sudaryta lyg mažą ekskursija. Mus nuvežė Bronius Bieliukas, dar važiuo dailininko bičiulė Birutė Paprockienė, Antanas Rymydis ir aš.

Važiavome tuoj po Padėkos dienos, tai buvo lapkričio 28, penktadienį. Tą dieną nepaprastai smarkiai lijo. Tiesiog plaukte plaukte keliais. Daug kur buvo keliai apsemti. Bet šiaip taip nuvažiavome.

Gamta jau buvo rudeninė. Medžiai pilki, be lapų, lietus nuplakti. Įvažiavome į tokias girias, parkus. Ir tai savotiškai mus nuteikė.

Pasiekėme vietovę. Tai didelė daržinė, paversta galerija. Sustojome aikštelėje. Ir ten buvo daug vandens. Visur pylė ir pylė. Bet mūsų neišgąsdino. Tiek atkeliavę, nužengėm ir tuos keliolika žingsnių.

Radome dailininką vienai vietai. Ir kaip jis pradžiugo, sulaukęs netikėtų svečių tokią audringą dieną.

Viduje daržinė taip įrengta, kad čia gali rengti visokiausias parodas. Puikus apšvietimas, puikus sukabinimas.

Dailininkas čia buvo išstatęs 30 paveikslų. Beveik visi jie nutapyti šią vasarą. Tai daugumą žinti kaltais. Jis paskui juos paklausė, kiek laiko jie praleido kalėjime. Jų atsakymas: po vieną dieną. Teisėjas tada paskelbė: "Bausmė atlikta galite eiti". Teismas baigėsi apie 4:30 val. popiet.

Po teismo dalis teisiamųjų nuėjo pas teisėją jo pasveikinti bei jam padėkoti. Vienas jam sušuko: "Iki sekančio karto!" Teisėjas nusišypsojo ir pasakė: "Tik daugiau nebenusikalokit!" Tačiau dar kitas teisėją painformavo, kad sekanti demonstracija įvyks po dviejų savaičių. Teisėjas nusijuokė ir prašė, kad ji įvyktų bent po keturių savaičių, kai jis tada jau bus išėjęs į pensiją...

Gintė Damušytė

Dail. Pranas Lapė savo kūrinių parodoje New Canaan parodos atidarymo metu

moje pajūrio motyvai, pajūrio akmenys, uolos, medžiai, bangos. Nutapyta šmaikščiai, su didele dinamika ir dideliu polėkiu.

Nauja čia buvo jo tapyba ant popieriaus. Čia įvesta savotiškos simbolikos, pvz. nupiešti žmonės su popieriniais maišais ant galvos.

Paroda tikrai įspūdinga ir graži. Mum, atplaukusiem per lietu, buvo čia miela svečiuotis. Atnešėm dailininkui ir laimę, nes prieš mūsų parodą aplankė kiti ir net nupirko porą paveikslų.

Šiose patalpose per visus metus vyksta parodos. Jas globoja specialia draugija, kuri ir rengia parodos atidarymus, sve-

čių priėmimus, tuo padėdama dailininkam ir juos paremdama. Pr. Lapė buvo pačios draugijos pakviestas čia surengti parodą. Ir jis nesigaili padirbėjęs.

Parodą uždarė lapkričio 30. Paskui jis dar pasisvečiavo ir iškeliavo atgal į savo šiaurę.

Mes gi, pasisvečiavę tada pusantros valandos, vėl patraukėme atgal į New Yorką. Lietus jau buvo praėjęs, ir mes besišnekučiuodami gėrėjomės vėlyvo rudens vaizdais. Visi džiaugėmės, kad pajudėjome iš miesto ir tokiose sąlygose aplankėme bičiulio dailininko parodą ir jam suteikėm moralinę paramą ir džiaugsmą. (p.j.)

KREIPIAMĖS Į LAISVOJO PASAVLIO LIETUVIUS

1980 liepos 18 lietuvių jaunimo iniciatyva grupė jaunų žmonių, dalyvaujančių Simui Kudirkai ir kun. Kazimierui Pugevičiui, prie sovietų ambasados Washingtono įvykdė demonstraciją, kurioje švelnia forma buvo panaudota civilinio nepaklusnumo taktika. Iniciatoriai šia taktika siekė išbandyti iki šiol lietuvių nepanaudotą veiklos būdą atkreipti šio krašto visuomenės ir valdžios dėmesį į lietuvių valdžios dėsiniui ir lietuvių valdžios vedamą kovą prieš rusų okupaciją. Mum buvo nesuprantama, kodėl mūsų veikėjai, ypač kurie garsinasi išimtinę teise vadovauti Lietuvos laisvinimo kovai, ir taip pat mūsų jaunimas niekada nėra iki šiol panaudoję Amerikoj priimto protesto būdo — civilinio nepaklusnumo.

Šį pirmąjį bandymą laikom pasisekusiu. Per spaudą, radiją ir televiziją Lietuvos klausimas plačiai pasiekė Amerikos ir kitų kraštų visuomenę, per akciją

JAV kongrese — mūsų krašto valdžios institucijas. Šis įvykis taip pat tapo tarsi barometru mūsų pačių visuomenės jautrumo Lietuvos laisvės reikalui patikrinti. Demonstracijos dalyviai su pasitenkinimu gali konstatuoti, kad visuomenė tebėra jautri ir konkrečius, su Lietuvos laisvės susijusius darbus visomis išgalėmis remia.

Tiesa, įvykdyta demonstracija, panaudojant civilinio nepaklusnumo taktiką, demonstrantus atvedė į teismo salę. Demonstracijos dalyviai to tikėjosi. Tačiau, iš vienos pusės, klysta tie, kurie mum priekaištauja, kad demonstracija siekėm sau garbės. Nesam didvyriai, nenorėjom tokiais būti, o net ir norėdami, vargu galėtume. Tikrieji didvyriai yra tie, kurie veikia ir didelėmis bausmėmis rizikuoja okupuotoj Lietuvai. Mes jiems lenkiam savo

(nukelta i 8 psl.)

— PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas ir narys sporto reikalams Zigmantas Žiupsnys gruodžio 20 išskrenda iš Chicago kartu su sportininkų ir turistų ekskursija į Australiją. Ten kelias dienas lankysis Sydney ir Melbourne miestuose ir dalyvaus Australijos Lietuvių Dienose, kurios prasideda gruodžio 26 Adelaidėje. Jų metu vyks Australijos Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos sesija, kultūriniai renginiai, iškilmingos pamaldos, sporto žaidynės, bus minima Australijos LB 30-ties metų veiklos sukaktis ir kt.

— Altos valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. dr. K. Sidlauskas, vicepirmininkai: T. Blinstrubas, P. Dargis, dr. J. Jerome, dr. L. Kriaučeliūnas, dr. Vl. Šimaitis, dr. J. Valaitis, gen. sekr. Gr. Lazauskas, išd. J. Skorubskas, fin. sekr. P. Bučas, protok. sekr. K. Radvila, nariai S. Balzekas Jr., J. Lekas, V. Naudžius, E. Vilimaitė, įgal. Washingtono dr. J. Genys, reikalų vedėja I. Blinstrubienė, inf. kun. J. Prunskis.

— Vilnietis Liutauras Kazakevičius, USSR News Brief (Brussels, Nr. 18) žiniomis suimtas rugpjūčio 19. Jis yra pasirašęs 45-ųjų pabaltiečių memorandumą, smerkiantį Molotovo-Ribbentropo paktą ir reikalaujantį laisvės Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Pernai liepos mėn. Kazakevičius buvo trumpam sulaikytas per Ragaišio teismą, o spalio mėn. jo bute buvo padaryta krata. Po suėmimo jis buvo pasiųstas psichiatriniam tyrimui.

— Romo Kalantos susideginimo dieną (gegužės 14) ant jo kapo grupė jaunųjų padėjo gėlių vainikus, kaip praneša USSR News Brief (Nr. 19). Už tai buvo apkaltinti chuliginizmu ir suimti Laisvę Vaitiekūnaitė, Paulius Vaitiekūnas, Vladas Kukulskis ir seseris Aurelija ir Loreta (pavardė neįskaitoma). (E)

— Solistas Arnoldas Voketaitis dalyvavo gruodžio 7 Chicago Lyric Operoj įvykusio labdaros koncerto programoj. Pelnas paskirtas Italijos žemės drebinimų nuskriaustiem šelpti.

— Amerikos Balso radijo rūmuose Washingtono lapkričio 14 direktorė M. Bitterman pareiškė lietuvių programose ištarnavusių 25 metų lietuvių tarybos viršininką Alfonsą Petrutį ir tarnybos pareigūną žurnalistą — teisininką Juozą Vitėną.

— Kun. Balio Ivanausko, Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebono, Cleveland, Ohio, išleistųjų banketas įvyks gruodžio 21.

— Brazilijos Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras šiemet šventė savo 43 metų veiklos sukaktį. Ta proga lapkričio 30 buvo surengtas lietuviškos dainos koncertas.

— Fred Petrauskas dirba lėktuvų skrydžių kontrolierium Montrealio aerodromo radaro bokšte. Jis yra išrinktas kontrolierių sąjungos Montrealio skyriaus pirmininku. Jis toj srity dirba jau 11 metų.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Gilmore, Mobile, AL, M. Evanuskas, New Brunswick, N.J., P. Waskes, Brooklyn, N.Y. Užsakė kitiems: N. Karasa, Denville, N.J. — A. Karasa, Tampa, Fla., Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metam.

VIENOS KELIONĖS PRISIMINIMAI

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

29

Pentadienis, liepos 20

Keliausi šeštą valandą, nes iš vakaro numatė ekskursiją turistiniu autobusu į Neapolį, Pompėją ir Sorrento. Išsukinėjus Romos greitkeliais, priemiesčiais, pasiekėm modernų platų kelią Tyrėnų jūros pakraštį ir tuo pakraščiu keliavom iki pat Neapolio. Vakarykštės nuotikos nebeįtūm, — pasakiškas smaragdo spalvos Tyrėnų jūros grožis užėmė kvapą. Jlankos, statūs, uolėti krantai, žvejų laiveliai, burlaiviai ir kiparių siluetai liejosi į vieną nuostabų paveikslą, kuris viliojo akį tiek savo spalvų, tiek didingos gamtos grožiu. O raudonogiai balti namai, kaip žaisleliai, pasislėpę tarp žalumynų, išėjosi uolėtose papėdėse, siauruose slėniuose, pakrantėse.

Pagaliam priartėjom prie Neapolio jlankos, iš kurios galima buvo stebėti keistos išvaizdos senoviską pilį siaurame, ilgame pusiasaly. Tai ovalinės formos viduramžių pilis, vadinama kiaušinių pilim (Castel d'Ovo). Autobusas sustojo ties pačia jlanca, iš kurios reginys į visas puses negali susilyginti su jokiomis matytomis iliustracijomis. Pats miestas, nuo jūros atskirtas plataus kelio, atrodo senas, išsiplėtęs ir turtingas pramone. Tačiau jo aplankyti neteko.

Bet ir čia vėl tipiški turistiniai nemalonumai. Vos tik išlipus iš autobuso, turistus apsupo būrys apdriskusių valkatų, kurie iš savo nešvarių kišenių traukė "auksinius" laikrodžius, apyrankes ir kitus puošmenis ir arogantiškai siūlė pirkti už "cinque dolarus". Nežiūrint griežto "ne", jie artinosi iš kitos pusės. Padarę keletą nuotraukų, nutarėm tęsti kelionę Pompėjos link.

Po geros valandos pasukom į siauresnį kelią ir sustojom ties vartais, kurie priminė įėjimą į parką. Čia buvo gausu kioskų su gaivinančiu šaltu limonadu ir visur taip populiaria Coca-Cola. Buvom ištroškę, ir visi vaišinomės. Ekskursijos gidas pranešė, kad į Pompėją eisim po pusvalandžio, ir kvietė visus likti vienam būry, nes Pompėjoj esą lengva paklysti.

Apsiginklavę Pompėjos miesto žemėlapiu, pagaliau perėjom į kitą bilietų kiosko pusę. Stai ga atrode, kad atsidūrėm kitame pasauly. Aukštų palmių šešėly buvo paprastas negrįstas takas, kurio šonuose stovėjo senoviškos vandens vazos. Kiek toliau matėsi siauri laiptai, vedą į tamsią angą mūrinėje sienoj, ant kurios viršaus karojo vėslūs žali vijokliai. Perėjom tą angą ir atsidūrėm saulėtame mirusių mieste.

Akmeniniame grindiny kauk-

ši mūsų modernūs batai, o be stogų sienos ir griuvėsiai neslepia mūsų galvų nuo negailestingos Italijos saulės. Tolumoje žyd-ro dangaus vidury tūno didingas Vezuvijaus trikampis. Žygiuojam siauromis Pompėjos gatvėmis, kurių šonuose yra šaligatviai vienam žmogui eiti šalia sienos. Pati gatvė yra žemiau, o per jos vidurį kas keliolika žingsnių guli platūs, aukšti, plokščiais viršumiais akmenys. Šoninių akmenų paviršių aiškiai matosi vėžės. Tie akmenys buvo specialiai įrengti tam, kad pėstieji galėtų pereiti iš vienos gatvės pusės į kitą, nesušlapę kojų, o šoniniai akmenys yra nudilinti lekiančių vežimų ratų.

Nežiūrint griuvėsių amžiaus ir panašumo į Koliziejų, čia nuotaika susidaro giedri ir maloni. Matom gana gerai išsilaukusius turtingųjų gyvenamus namus su į žemę įleistomis ištaigingomis masyvėmis, pokylių kambariais, kurių sienos dekoruotos originaliais piešiniais, vaizduojančiais žmonių ir žvėrių gyvenimą. Imperatoriškasis Forumas su Apolono, Jupiterio ir Vespasijono šventyklomis, senato rūmų likučiais sudaro imponantišką įspūdį, ir atrodo, kad čia kadaise virte virė normalus, kultūringas ir gana linksmas gyvenimas. Kitose aikštėse randam gerai išsilaukusius krautuvų liekanas ir kepyklas su milžiniškomis duonos kepimo krosnimis. Kiek ilgiau sustojam Apolono šventykloj, kurios centre yra puikiai išsilaukęs aukuras su neišdilisiais, lengvai išskaitomais lotyniškais užrašais. Vyno darykloj stovi šimtai išrikuiotų senovišku molinių ąsočių. Vienos vilos sode šalia tvoros guli suakmenėję, lavos amžiam sustingdyti žmonių ir vieno šuns lavonai.

Miestas nepuoštas grandine įspūdingų arkų, kurių kiekviena buvusi pavadinta kurio nors imperatoriaus vardu. Ypatinai gerai yra išsilaukusi Kaligulos arka, vedanti į vieną iš pagrindinių Pompėjos gatvių. Pompėjoj yra net keli įvairaus dydžio amfiteatrai, talpiną daugelį tūkstančių žiūrovų, ir jie yra panašios architektūrinės formos, kaip Koliziejus: apskriti, įdubę, tik be Koliziejui tipišku sienų su angomis.

Viena iš gražiausių ir geriausių užsilikusių privačių vilų yra Vetti vila, turtingų Pompėjos pirklų nuosavybė pirmojo šimtmečio pradžioj. Stogas remiasi ant lieknų dorėnų stilius kolonų. Kieme fontanai, įmantrūs akmeniniai stalai, suolai ir skulptūros. Viduj sienas dabina juodame dugne piešiniai, vaizduojantys vyno ragautojus, aukšakalius ir lenkyniaujančius sparnuotus raitelius. Pastatas kelių aukštų, su specialiomis patalpomis tarnam.

Negalima buvo atsistebėti kasinėtųjų kruopštumu, taip nuostabiai pajėgusių atkasti po la-

vos pelenais palaidotą miestą. 79 metais po Kristaus gimimo prasiveržęs Vezuvijus palaidojo šį prabangų ir civilizuoatą miestą, nustebindamas ir sukrėsdamas tuometinius apylinkės gyventojus, kurie nežinojo, kad Vezuvijus yra vulkanas. Pompėją padengė karštų pelenų sluoksnis, kuris siekė daugiau kaip 6 pėdas storumo. Kasinėtajam pavyko, naudojant specialius metodus, atkurti pelenuose palaidotus žmones įvairiausiose padėtyse: panikoj bėgančius, glaudžiančius prie savęs brangenybes, siaube sukniubusius.

Pompėja ilgus šimtmečius liko užmaršty, ir tik 15 šimtmečiu buvo pradėta domėtis buvusio miesto likučiais. 1748 buvo pradėtas pirmas rimtas kasinėjimas, kurį globojo Neapolio karalius Karolis III. Tačiau tik pereito šimtmečio antro pusėj pradėta dirbti sistemingai, kol pagaliau Pompėja liko pilnai atkasta tokia, kokią matom šiandien.

(Bus daugiau)

Hamiltono teatras Aukuras, laimėjęs teatro festivalyje pirmąjį oskarą už teatrinę veiklą. Teatro vadovė — Elena Dauguvietytė-Kudabienė — trečia iš dešinės, rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė — ketvirta iš dešinės. Nuotr. Z. Degučio

PROGRAMOS, VADOVĖLIAI IR KITA
XIV mokytojų savaitė Kennebunkporte — 10

A. MASIONIS

Tie jaunieji, kurie atliko programą, buvo: Rasa Bobelytė, Danutė Norvilaitė, Alė Maciūnienė ir Gintaras Vaišnys. Tai buvo graži pramoga, ir vakaras praėjo malonioj nuotaikoj.

Trečiadienį buvo literatūros vakaras. Atvykę iš Bostono rašytojai Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis paskaitė savo kūrinių. Stasys Santvaras jautriai perdavė eilę savo eilėraščių iš anksčiau pasirodžiusio poezijos rinkinio "Aukos taurė", o Antanas Gustaitis paskaitė irgi keletą eilėraščių ir paskui visus labai linksmai nuteikė savo pasakojimu apie atšventimą vienų suaktuvų, įdomiai charakterizuodamas ne tik sukaktuvininkus, bet ir jų svečius, o savo klausytojus prijuokindamas iki ašarų. Kažkas ten pat pasakojo, kad A. Gustaičiui nepatinka tokie išsireiškimai apie jo programą, kaip "prijuokino iki ašarų", bet, kad tiesa, tai tiesa, ir negi gali tiesą nutylėti.

Ketvirtadienį irgi iš Bostono atvyko smuikininkas Izidorius Vasyliūnas su fleitininke Madeline D'Errico ir davė labai rimtą koncertą — muziką iš 18-ojo šimtmečio, parašytą smuikiui ir fleitai tokių garsių muzikų, kaip Haendelio, Telemanno, Loeileto, Conperino, Naudoto ir Bacho. Įvadą į kiekvieną šios programos numerį padarė Elena Vasyliūnienė. Smuikas klausytojams buvo jau ne naujiena, daugiau kartų girdėtas. Nors Izidorius Vasyliūnas savo partiją atliko labai meistriškai, bet fleitininkė, dalyvavusi per visą programą, ypatingai žavėjo klausytojus. Studijų savaitės dalyviai buvo labai dėkingi I. Vasyliūnui už tokios koncerto programos sukombinavimą.

Po koncerto buvo vėžių valgyimo vakaras, kur jau visi studijų savaitės dalyviai patys sau koncertavo, išdainuodami turbut visas aliai vienos žinomas dainas, kad T. Vaišnys dar net kitą rytą skundėsi esąs užkimes nuo vakarykščio linksmo dainavimo. O J. Masilionis skundėsi pasigėdęs Kennebunkporte dainavimu. Jei jis dar čia iki 11 val. nakties neatsidainavo, tai kažin ar galės kada atsidainuoti ir Dainavoj.

Pantomimos

Kas gi čia per žvėris? Taip, šiuo metu galima net žvėrį atvaizduoti, nes šis žodis reiškia vaidinti be žodžių, tik raiškiais judesiais. Žodis "pantomima" yra kilęs iš graikų kalbos. Pas, pantos reiškia viskas, o mimos — mimika, judesys. Taigi, abu žodžius sudėję krūvom, gaunam pantomimą, arba vaidinimą tik judesiais.

Tas vaidintojas čia buvo jauna kylanti žvaigždė lietuviškoj padangėj, išėivijoj — Paulius Rajeckas. New Yorke jis jau la-

biau žinomas, nes ten jis jau ne kartą yra pasirodęs, bet kitiems studijų dalyviams šitokį teatrą galbūt teko matyti pirmą kartą. Kadangi jis savo pantomimomis sekma dienį visus sudomino, tai buvo paprašytas atlikti dar vieną programą. Jis vaizdavo įvairias gyvenimo situacijas be žodžių, pvz., rengimąsi lankyti Lietuvą, susitikimą Lietuvoj su gimimėmis, grįžimą namo, studentą kolegijoj pirmaisiais metais, paskui jau seną studentą ir pan. Antrojo seanso metu jis davė tokią programą, į kurią įtraukė ir vaikus, perkeldamas savo vaidybą nuo scenos apačion, čia pat prie žiūrovų. Vaikai, iš pradžių nedrąsiai, lyg nesuprasdami, ko iš jų nori, paskui su įsijautimu įsijungė į programą. Teko pastebėti šį dalyką: nors situacija, kurią pantomimikas turėjo atvaizduoti, pora žodžių būdavo paskelbiama, prieš aktoriui išeinant į sceną, plakatu, pastatomu ant stovo scenos priešaky, bet kartais ne visi susigaudydavo vaidinimo detalėse, o vaikai pasirodė šioj srity daug pastabesni, žinoma, jei vaizduojamas dalykas būdavo iš jų pasaulio, kaip atvaizduota pasaka "Augo pupa".

Po kiekvienos vakarinės programos būdavo ten pat salėj dar pabuvojimas: pasivašininimas, pasidalinimas įspūdžiais, artimesnis susipažinimas su programos atlikėjais. Vyriausias šeiminkė Br. Chlamskienė su savo padėjęjom visuomet turėdavo lietuviškos giros ir ko nors iškepto: pyrago ar pyragaičių. Penktadienio vakaras buvo jau paskutinis. Šeštadienį mokytojai turėjo jau išvažiuoti, nes tą dieną jau turėjo rinktis šauliai į savo stovyklą ir jiems reikėjo užleisti vietas. Bet vakaronė vis tiek buvo. Ją pravedė A. Masionis. Šį vakarą jau nebuvo nei paskaitų, nei koncerto, buvo likęs tik vienas klausimas, kurį dar reikėjo pasvarstyti; būtent:

Dainava, ar Kennebunkportas?

Seniau šitokio klausimo niekas nekėlė. Nuo pat pradžių, daugiau nei dešimt vakarų, mokytojų studijų savaitės vykdavo Dainavoj. Prieš dvejus metus, rengiant Pasaulio lietuvių dienas Toronte, buvo numatyta, kad į jas suplauks ir nemaža mokytojų iš kitų pasaulio kraštų, tad, ta proga pasinaudojant, kad nereikėtų iš ten vėl daryti kelionės į Dainavą, buvo surengta pirmoji studijų savaitė "svetur". Tokiu būdu vienu šūviu buvo nušauti du zuikiai.

Kadangi ta studijų savaitė gerai pavyko, buvo pradėta laikytis nusistatymo ir toliau rengti studijų savaites ne visą laiką vienuoj, bet įvairiose vietose, planuojant taip, kad į jas patekti nebūtų sunku ir toliau gyvenantiems mokytojams arba kad tie sunkumai būtų pasidalinti ly-

giomis. Dėl to ir įvyko pernai XIII mokytojų studijų savaitė Kennebunkporte, kad į ją galėtų suvažiuoti daugiau mokytojų iš rytinio Atlanto pakraščio. Šiomet vėl Kennebunkporte įvykusi studijų savaitė didžiai palengvino rytinio rajono mokytojų jį dalyvavimą.

Užtat paskutinį vakarą buvo svarstytas tik vienas klausimas: kur rinksimės kitą kartą. Kennebunkporte, ar Dainavoj? Kadangi buvo balsų ir už Dainavą, teko šį klausimą spręsti balsavimu. Visa dauguma pasisakė už Kennebunkportą. Žinoma, chiacagiškiai ir tie, kurie gyvena arčiau Dainavos, norėjo, kad studijų savaitės ir toliau būtų rengiamos Dainavoj. "Važiuom dieną, važiuom naktį ir privažiuom Kennebunkportą"

CHICAGO, ILL.

Vilniečių veikloj

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos visuotinis JAV ir Kanados skyrių atstovų ir pavienių Sąjungos darbuotojų suvažiavimas vyko spalio 11 Jaunimo Centre, Chicagoj. Dalyvavo apie 40 asmenų iš Bostono, Chicago, Detroito ir Kanados St. Catharines, Paris ir Toronto skyrių.

Suvažiavimo eigoj aptarti Sąjungos organizaciniai reikalai, numatyti ateities veiklos planai ir pasidžiaugta mokslinio veikalo "Rytų Lietuva" išleidimu. "Rytų Lietuva" — Rytų Lietuvos etnografinių sienų studija. Ją redagavo Dr. Algirdas Budreckis iš Quincy, Mass. Veikale yra vienuolika straipsnių ir studijų Rytų Lietuvos etnografinių sienų, gyventojų, vietovardžių ir architektūros klausimais. Knyga gaunama pas platintojus.

Šiame suvažiavime taip pat išrinkta trijų metų kadencijai nauja centro valdyba: pirm. Albertas Misiūnas iš Detroito, vicepirm. visuomeniniam reikalams Jeronimas Gaižutis iš Chicago, vicepirm. organizaciniam reikalams Bronius Saplys iš Toronto, sekr. Valentina Osteikienė iš Detroito, išd. Vytautas Gurka iš Detroito, spaudos fondo vadovė Eugenija Bulotienė iš Detroito, spaudos fondo vadovas Kanadai Jeronimas Cincėnas iš Toronto, narys spaudai ir informacijai Steponas Vranka iš Toronto ir valdybos narys Petras Česnulis iš Paris, Ont.

Ateity numatyta veikalą "Rytų Lietuva" išleisti anglų kalboj. VKLS c.v.i.

Lietuvos Aidų programa

Lietuvos Aidų lietuviška radijo programa nuo lapkričio 3 persikėlė į naują stotį: WCEV. Transliuojama 1450 AM banga. Laikas tas pats 8:30 val. vak.

Švietimo Tarybos narys J. Masilionis, "prisiekęs" Dainavos mokytojų studijų savaitęj dalyvis ir nepavarduojamas jų aprašinėtojas-reporteris, atvykęs į kartą su savo žmona, su Br. Keturakiu ir su Alicija Rūgytė į Kennebunkportą tiesiog iš Dainavos, pasižiūrėti, kas gi čia per vieta, ir aprašęs savo įspūdžius Drauge, labai gražiai tuo aprašymu parėmė rytinio rajono mokytojų nutarimą, kad, rengiant ateity studijų savaites, būtų atsižvelgta į nuotolius. Pirmąjį savo reportažą iš Kennebunkporto jis pavadino "Važiuom dieną, važiuom naktį" ir privažiuom Kennebunkportą". Mat, jų kelionė traukiniu nuo Jacksono geležinkelio stoties, neskaitant laiko, per kurį jie iš Dainavos pasiekė Jacksoną (J. Masilionis nu nenurodo), su visais laukimais geležinkelio ir autobusų stotyse, kol jie pasiekė Kennebunkportą, truko 33 val. ir 30 min.

(Bus daugiau)

KREIPIAMĖS Į LAISVOJO PASAULIO LIETUVIUS

(atkelta iš 7 psl.)

galvas ir savo kukliomis pastangomis reiškėm jiems savo solidarumą.

Iš antros pusės, klysta ir tie, kurie prieš demonstraciją manė ir dabar tebemano, kad demonstracijomis, teismais ir galimomis bausmėmis sutepsim savo gerą vardą ir savo kaktas pažymėsim nusikaltėlių ženklais. Mes manom kitaip: teisėtas protestas nėra nusikaltimas. Nusikaltimas yra užsimerkti prieš blogį. Nusikaltimas yra turimos laisvės nepanaudoti pavergtų tautų ir skriaudžiamų žmonių teisėm ginti. Protestuoti, net panaudojant civilinio nepaklusnumo taktiką, yra laisvo žmogaus teisė ir privilegija. Ir šiuo metu aukštose Amerikos valdžios pareigose turim žmonių, kurie protesto demonstracijose ne kartą yra buvę areštuoti ir nuteisti.

Savo protesto demonstracija mes niekuo nerizikavom, o tik prisimėm tam tikrus nepatogumus. Mes manom, kad tokius nepatogumus lengvai turėtų priimti kiekvienas žmogus, kuris nešioja garbingą lietuvių vardą, o pirmoj vietoj idealistiškai nusiteikęs jaunimas.

Tokios mažytės aukos iš mūsų laukia Lietuvos žmonės, Lietuvos jaunimas. Nepalikim jų vienu. Ar akmenys už juos kalbės, jei mes tylėsime!

Washingtono demonstracijų dalyviai:

Margiris Aistis, Asta Banionytė, Ofelija Baršketytė, Leonas Bernotas, Gintė Damušytė, Vytenis Gureckas, Craig Hardy, Linas Kojelis, Juozas Krakauskas, Jūratė Kroklytė-Stirbienė, Simas Kudirka, kun. Kazimieras Pugevičius, Vidmantas Rukšys, Rimantas Stirbys, Danutė Vaičiulaitytė, Virgus Volertas, Vytautas Volertas Jr., Birutė Zdanytė.

nuo pirmadienio iki penktadienio. Laikas patogus, bangos stiprumas geras. Programoj yra įvairūs skryčiai, pranešama daug naujienų ir įdomybių.

Chicago ir apylinkių lietuviams kviečiami tapti šios programos rėmėjais, nes vedėja Kazė Brazdžionytė per metus šiai radijo programai išleidžia 16.000 dol. Ji pati už savo darbą nieko neima, viską aukodama lietuviųbei. Programai pasiaukojančių darbu daug talkina kun. J. Prunskis, chem. Jonas Prunskis, adv. C.P. Kal, mokyt. Vida Tijūnėlienė, teis. P.R. Šulcas ir kiti. Nemaža įrašų nemokamai padarė Kazys Sable, Ramunė Tiričytė.

Laimė, yra aukotojų, kurie finansškai stiprina Lietuvos Aidų programą. Šeštosios tautinių šokių šventės komitetas programai paskyrė 100 dol. Tai šiais metais gauta stambiausia parama. Dalis organizacijų ir klubų taip pat paremia, bet yra ir tokių organizacijų, kurios visai nepalaiko ryšio. Jaunuolė atėjo dirbti ir aukotis lietuviųbei, bet nematoma reikalo jos paremti! Balys Svalia

Balzeko laimėjimas

Stanley Balzekas III neseniai gavo laipsnį iš John Marshall Law School Chicagoj. Jo paskutinės studijos buvo baigtos Northwestern universitete.

S. Balzekas III yra vyriausias Stanley Balzeko Jr. ir mirusios Irenos sūnus. Jis veikliai reiškiasi Balzekas Motor Sales bendrovėj, 4030 Archer Ave., kurią įsteigė jo senelis Stanley P. Balzekas prieš 56 metus.

S. Balzekas III dalyvauja Balzeko lietuvių kultūros muziejaus direktorių taryboj ir šiaip veikliai reiškiasi civilinėse ir labdaros organizacijose.

A. B.

KULTŪROS ŽIDINIO RUDENS VAKARAS — KONCERTAS

Kultūros Židinio tradicinis rudens vakaras — koncertas buvo gruodžio 6, šeštadienį. Rengė jį Kultūros Fondo (kuris rūpinasi Židinio išlaikymu) parengimų komitetas. Anksčiau tam komitetui pirmininkavo Aloyzas Balsys. Šiam pasitraukus, nauju pirmininku išrinktas Algis Česnavičius. Jis ir pradėjo programą, visus pasveikindamas. Pačiai programai pravedi pakvietė Rasą Bobelytę. Ji savo vaidmenį atliko pasigėrėtinai, gražiai ir laisvai valdė žodį, aiškiai ir sumaniai perskaitė visus tekstus, gražiai padėklamavo eiles prieš tautinius šokius. Ji ir pranešė, kad Bostono vyrų sekstetas pakeičia pirmąją dalį.

Bostono sekstetas

Bostono sekstetą sudaro: tenorai — Helmutas Lingertaitis, Norbertas Lingertaitis, baritonai — Ričardas Lizdenis, Bronius Banaitis, bosai — Pranas Šimkus, Vytautas Eikinas, kuris drauge yra ir seksteto pirmininkas. Seksteto vadovu yra kompozitorius Julius Gaidelis.

Šie vyrai nuotaikingai ir įžengę į sceną. Pradėjo J. Gaidelio specialiai parašytu pasveikinimu. Toliau padainavo: Melsvos akys, Paparčio žiedas, Balnok, tėveli, Stikliukėlis, Svaigus birželis ir jo naktys.

Programoje buvo atspausa, kad dainuos Brahms'o valsą, liaudies dainą Alutį ir Arą. Tos dainos buvo praleistos, pakeistos kitomis.

Pirmos dalies pabaigoje padainavo šias dainas: Ko taip nuiliūdus, o Dana — J. Gaidelio, Barkarolė — Offenbach'o, Mergelė miela — B. Baumilo, Ramovėnų maršas — E. Gailevičiaus, Lauksiu tavęs ateinant — A. Raudonikio.

Po pertraukos antrąją dalį baigė šiomis dainomis: Tik tave — J. Gaidelio, Živago valsas — Jarre, Tu neužmiršk — A. Raudonikio, Užstalės daina — solo dainavo N. Lingertaitis, Vilties daina — J. Gaidelio, Ten už kalnų — B. Gorbulskio.

Bisui padainavo tris dainas: Aš nupirksiu batukus, Pievos žalios, Mes keliaujam, iškylaujam.

Visas dainas harmonizavo ir sekstetui pritaikė J. Gaidelis. Dainos daugumoje estradinio pobūdžio, skambėjo lengvai ir patraukliai. Sekstetas dainuoja su nuotaika ir žaismingai.

New Yorko šokėjai

Antrąją šio koncerto dalį atliko New Yorko tautinių šokių ansamblis Tryptinis, kuriam sėkmingai vadovauja Jadvyga Matulaitienė. Ansamblis kasmet keičias. Ir dabar jame daug naujo jaunimo. Tai ir džiugina visus, kad jaunimas ateina, dirba ir lavinasi.

BALTIMORE, MD.

Kardinolas Lawrence Shehan gruodžio 3 atvyko į Šv. Alfonso bažnyčią ir parapijos vaikų dainų sūkurio sutvirtinimo sakramentą. Mokykloms vaikučiai gražiai giedojo per ceremonijas.

Daina, Baltimorės mišrus choras, repetuoja kiekvieną ketvirtadienio vakarą. Ruošiamos dainos ateinančiam koncertui ir giesmės, kurias giedos Kalėdų naktį Šv. Alfonso bažnyčioje. Repetacijos vyksta Lietuvių Svetainės klevo kambaryje. Balsingi vyrai ir moterys kviečiami įsijungti į chorą.

Eleonora Steiger-Stalgienė, ankstesnės kartos lietuvė, po ilgo ir sunkios ligos mirė gruodžio 1 Franklin Square ligoninėje. Ji buvo viena iš seniausių kolonijos lietuvių. Kai sveikata leido, uoliai lankydavo Šv. Alfonso parapiją ir lietuviškus parengimus. Gedulingos mišios už jos sielą aukotos Šv. Alfonso bažnyčioje gruodžio 4. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Nulūdimė liko sūnūs Edvardas, Robertas, Jurgis, Teodoras, dukterė Tillie ir eilė anūkių.

Jonas Obelinis

Pirmoje dalyje ansamblis pasuko čigonėlį, žiogelį, antrą dalyje — blezdinginį jonkelį, audejėlę, kubilą. Šokius akordeonu gražiai palydėjo Maureen Vayward, lietuvaitė iš Michigano.

Pabaigoje į sceną sukviesta ir Tryptinis ir Bostono sekstetas. A. Vakselis, Liet. Kultūros Fondo pirmininkas, padėkojo visiems programos dalyviams. Įteiktos gėlės J. Matulaitienei, seks-

LB VISUOMENINĖJ VEIKLOJ

Aušra Zerr, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkė, senatoriui Charles Percy (resp.-III.), būsimam JAV senato užsienio reikalų komisijos pirmininkui, vykstant į Maskvą, įteikė dešimties ilgamečių lietuvių politinių kalinių sąrašą ir prašė jį Kremlui tarpininkauti dėl jų paleidimo.

Teresės Gečienės, Philadelphia LB aplinkės pirmininkės, laiška redakcijai lapkričio 26 išspausdino The Philadelphia Evening Bulletin. Laiške ji atkreipia dėmesį į padarytą klaidą recenzijoje apie Erdmano "Savižudį", kurioje režisiorius Jonas Jurašas vadinamas rusu. Paminėjus, kad Lietuvą ištikęs toks pat likimas, kaip šių dienų Afganistaną, T. Gečienė iškelia Jurašo lietuvišką tautybę ir primena sovietinių cenzorių vykdytą jo pastatymų cenzūrą, privertusią jį protestuoti ir palikti savo tėvynę.

Aušros Zerr, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkės, rūpesčiu pasiūstai laiški būsimos JAV administracijos vadovam — prez. R. Reagan, viceprez. G. Bush, Baltųjų Rūmų štabo viršininkui J. Baker, prezidento patarėjui E. Meese ir respublikonų partijos centro komiteto vicepirm. D. Lewis — pasveikinant juos su sėkmingais rinkimų rezultatais ir prašant Baltuosiuose Rūmuose turėti prezidento patarėjo tautybių reikalavimą, kaip yra buvę prezidentų G. Fordo ir J. Carterio prezidentavimo laikais.

Albina Lipčienė, JAV LB Connecticut apygardos pirmininkė, informuoja JAV LB visuomeninių reikalų tarybą, kad lietuvių remti kandidatai rinkimus laimėjo. Larry DeNardis buvo išrinktas į JAV atstovų rūmus, o Christopher Dodd — į JAV senatą. "Dabar stengsimės jiems neleisti užmiršti, kad juos rėmė", rašo A. Lipčienė. Apygardos valdyba nutarė

ST. PETERSBURG, Fla.

Floridos Amerikos Lietuvių klubo metinis narių susirinkimas įvyko lapkričio 8. Dalyvavo 158 nariai. Iš pranešimų sužinota, kad dabar klube yra 428 nariai, šiais metais klubą aplankė 806 svečiai, klubo knygyne yra 699 knygos. Klubo pirm. K. Jurgėla pranešė, jog klubo kultūrinė veikla šiais metais buvusi gyva ir įvairi. Savo metinių vienetų pasirodymų, dar turėta eilė koncertų, minėjimų, dvi meno parodos, sėkmingai dalyvauta tarptautiniame festivalyje, jaunimo šokių grupė Banga dalyvavo šeštoj lietuvių tautinių šokių šventėje, įteikta Encyclopedia Lituanica universitetam ir centrinei miesto bibliotekai. Dabar veikia še meniniai vienetai: klubo mišrus choras, moterų Dainos vienetas, jaunimo tautinių šokių grupė Banga ir vaidybos būrelis. Jau pradėta sandėlio statyba, kurios rangovas yra K. Steponka. Į naują valdybą išrinkti: pirm. A. Karnius, vicepirm. A. Amalis, sekr. A. Krulickienė, finansų sekr. J. Linartas. Direktoriais išrinkti: J. Purtilis, P. Dalinis, K. Steponka, J. Pupelienė, P. Juška, V. Kriauciūnas ir V. Gruzdienė. Į revizijos komisiją išrinkti: L. Kačinskis, M. Šilkaitis, S. Vaškys ir kandidatė M. Virbickienė.

teto dalyviams prisegta po baltą gvazdiką. Publika visiem nuširdžiai paplėjo.

Tuoju ir prasidėjo antroji dalis. Publika per koncertą sėdėjo prie stalų, kur nebuvo dar jokio valgio. Taip niekas neturėjo progos susigundyti ir užvalgyti. Visi ramiai išlausė koncertą.

Po koncerto kiekvienas stalas apsirūpino valgiais ir gėrimais. Šokiams grojo pakilus Joe Thomas orkestras. Vakaronė praėjo sklandžiai ir pakiliai. Buvo įvairių laimėjimų traukimai ir kitos pramogos, pritaikytos tokiam vakarui. (p.j.)

Dalis klausytojų, lapkričio 23 susirinkusių į Kultūros Židinio salę, kur buvo minimos Simo Kudirkos šuolio į laisvę dešimtosios metinės. Nuotr. V. Maželio

abiem išrinktiesiems padovanoti LB lėšomis išleista dr. T. Remeikio knyga "Opposition to Soviet Rule in Lithuania, 1945-1980"

Rimas Česonis, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos narys, iki gruodžio 19 bus Madride, kur dalyvauja kaip JAV delegacijos Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje. Bendradarbiavimą rašytuose laiškuose jis teigia, kad esąs patenkintas ir maloniai nustebintas kieta delegacijos laikysena prieš sovietus. Ypač šiltai atsiliepią apie delegacijos kopirmininką Griffin Bell, kuris yra gerai susipažinęs su baltų padėtim ir stengiasi jiems padėti. Būdamas delegacijos nariu, Česonis turėjo galimybę susipažinti su Ispanijos min. pirmininku A. Suarez, atvykusiu buvusiu Vakarų Vokietijos kancleriu Willy Brandt ir kitais. Lietuvą liečiančiuose reikaluose jis daug paramos sulaukė iš JAV Helsinkio komiteto egzektvyvinio štabo direktoriaus Spencer Oliver. Priklausydamas prie konferencijos "principų" komisijos, Česonis turėjo galimybę paliesti visus Helsinkio akto klausimus. Jis teigiamai vertina rašytojo Tomo Venclovos atvykimą į Madridą; turimos plačios pažintys sovietinių disidentų tarpe Venclovai sudarė galimybę plačiai išskirti Lietuvą liečiančias problemas.

Philadelphia amerikiečių laikraščiuose plačiai nuskambėjo vietos latvių liuteronų klubo kun. Maris Kirsons veikla Madride. Kaip skelbta, šis kunas į venas suleido kraujo švirkštus ir Madrido konferencijos atidarymo dieną, atsisotjęs aikštėje prieš konferencijos rūmus, savo kraują liejo ant pamintus Sov. Sąjungos vėliavos. Rimantas Stirbus, JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos centro valdybos vicepirmininkas ir LB žiniaraščio Bridges vyriausiasis redaktorius, lapkričio 21 The Philadelphia Inquirer paskelbė laiška redakcijai, pavadintą "Baltic oppression — Bloody legacy sparked protest". Tame laiške jis teigia, jog "Madridas dar kartą įrodė, kad laisvės siekimas perėkia baimės jausmą", o "kankiniai solistai per 40 metų laikotarpį yra gelbėjami ryžtingų chorų", "kurių balsai bus išgirsti, ir... kiekvienas Maskvos stiklas vieną dieną nuo trumpėdžių garso išbyrės". Primenama politinį kalinį Viktorą Petkų, 45 pabaltečių peticiją, JAV vyriausybės vykdomą Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimo politiką ir iškelia svarbą kiekvienam amerikiečiui ir naujam išrinktam prezidentui darbuotis, kad žmogaus ir tautų teisės ne vien-

me pasaulio kampe nebūtų pažeistos. Vladui Šakaliui lankantis Philadelphia, JAV LB Philadelphia apylinkės valdybos vicepirmininkė Rima Mironienė sudarė kontaktus su United Press International žinių agentūra dėl Šakalio "odisėjus" išgarsinimo amerikiečių spaudoje. Vietos UPI biuro viršininkui latviui Emil Sveilis tariant, buvo paruoštas 2000 žodžių ilgumo straipsnis apie Šakalį. Prie straipsnio prijungta Šakalio nuotrauka ir žemėlapis, rodąs, kur yra Lietuva. Gruodžio 5 straipsnį UPI išsiuntinėjo jos pataravimu besinaudojantiems laikraščiam. Tikimasi, kad straipsnis apie Šakalį bus išspausdintas keliuose šimtuose Amerikos laikraščiu.

SKAUTŲ KŪCIOSE

Tradicinės skautų kūčios buvo gruodžio 13, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Svečių susirinko per 200. Atsilankė ir Vladas Šakalys, Simas ir Genė Kudirkos, kleb. kun. J. Pakalniškis. Kūčių maistą parengė vyr. skaučių židinyje Vilija, vyriausia šeimininkė buvo Irena Vilgalienė. Įvairūs darbai talkino abu skautų, skaučių tuntai — Taurė ir Nerings. Šližikus keptė skautės, vadovaujamos Eleonoros Jankauskienės.

Kūčios prasidėjo kalėdinės žvakės įnešimu. Buvo atnešta didelė žvakė, papuošta eglėšakiais, kaspinais. Ją palydėjo keletas skaučių, skautų. Visi sustojo prie scenos ir čia sukalbėjo šv. Pranciškaus maldą už taiką. Kiekvienas skautas pasakė tik dalį tos maldos ir nuo didžiosios žvakės užsidegė savo žvakutę. Atkalbėję maldą, visi skautai degančias žvakes nunešė prie stalų, o didžiųjų žvakę padėjo ant svečių stalo.

Maldą sukalbėjo skautų kapelionas Tėv. Antanas Prakapas, OFM. Tada prasidėjo paplotėlių laužymas, sveikinimasis su šventėmis.

Jaunesnieji skautai suvaidino kalėdinį vaizdelį — Betliejų. Juos parengė Vida Jankauskienė.

Visą programą pravedė Birutė Kidolienė. Ji pristatė ir svečius, pakvietė Vladą Šakalį tarti sveikinimo žodėlį, įteikė žymenius bei ordinus apdovanotiems. Tėvynės dukros žymeniu apdovanojo Vida Jankauskienė, ordinu už nuopelnus apdovanojo Vladas Sidas ir Vytautas Kidolis.

Vyr. skaučių Vilijos iniciatyva sugiedota keletas kalėdinių giesmių. Po visų valgių, jaunieji turėjo progos dar pažaisti, o vyresnieji sutvarkė salę. (p.j.)

me pasaulio kampe nebūtų pažeistos.

Vladui Šakaliui lankantis Philadelphia, JAV LB Philadelphia apylinkės valdybos vicepirmininkė Rima Mironienė sudarė kontaktus su United Press International žinių agentūra dėl Šakalio "odisėjus" išgarsinimo amerikiečių spaudoje. Vietos UPI biuro viršininkui latviui Emil Sveilis tariant, buvo paruoštas 2000 žodžių ilgumo straipsnis apie Šakalį. Prie straipsnio prijungta Šakalio nuotrauka ir žemėlapis, rodąs, kur yra Lietuva. Gruodžio 5 straipsnį UPI išsiuntinėjo jos pataravimu besinaudojantiems laikraščiam. Tikimasi, kad straipsnis apie Šakalį bus išspausdintas keliuose šimtuose Amerikos laikraščiu.

JAV atstovų rūmų narys kongresmanas Charles F. Dougherty (resp. — Penna.), vadovavęs JAV kongrese akcijai užtikrinti ilgametį Lietuvos diplomatinės tarnybos tęstinumą JAV-ese, pakvietė JAV LB visuomeninių

reikalų tarybos pirmininką inž. Algimantą Gečį įsijungti į patariamą komisiją kandidatam į JAV karines akademijas atrinkti. A. Gečys kvietimą priėmė.

Algimantas Gureckas, JAV LB ryšininkas Washingtono, gruodžio 5 tarėsi su Amerikos Lenkų Kongreso vykdomuoju vicepirmininku Washingtono L. Walentinowicz. Svarstyti dabarties įvykiai Lenkijoje, ir pažadėta LB talka, kreipiantis į JAV valdžios įstaigas.

Lietuvių Bendruomenės literatūros premijos vertinimo komisija sudaryta tokios sudėties: Balys Gaidžiūnas ir Vytautas Volertas — Lietuvių Rašytojų dr-jos atstovai, dr. Danguolė Tamulionytė, dr. Rimvydas Šilbajoris ir Viktoras Mariūnas — JAV LB Kultūros Tarybos atstovai.

Premijų įteikimas, organizuojamas JAV LB Kultūros Tarybos, įvyks gegužės 17 Clevelande.

Laisvės Žiburio radijo koncerte programą atliko Los Angeles jaunimo ansamblis Viva Europa. Dainuoja iš k. Vida Polikaitė ir Daina Gudauskaitė. Nuotr. V. Maželio

DIDELĖ NAUJIENA TAUPYTOJAM

Lietuvių Kredito Unija Kasa praneša, kad Kredito Unijom yra suteikta privilegija išduoti Money Market Certificates, kurie taupytojams neša labai aukštus procentus. Šiuo metu Kasoje galima investuoti 10,000 dolerių ir uždirbti 15.3% palūkanas, arba 15.89% palūkanas, paliekant pagrindinį kapitalą ir visą prieauglį pilniem metam. Tai yra jau tikrai didelis laimėjimas visų taupytojų labai kovoje prieš infliacijos pasekmes.

Kasoje taip pat galima investuoti į Share Certificate 500 dolerių kiekiu trumpesniu terminu su 12.5% efektyviomis metinėmis palūkanomis, arba atidaryti paprastą taupymo sąskai-

tas ir gauti 7% palūkanas, kai bankai už tokias sąskaitas duoda tik 5.5 procentus.

Taip pat reikia pažymėti, kad paskolų kainos bankuose yra nepaprastai pakilusios, o Kasoje galima skolintis tik su 15% palūkanomis. Perkant naujus automobilius Kasoje paskolų procentas yra tik 13%.

Visi New Yorko ir apylinkės lietuviai gali taupyti Kasos kooperatyve, atidarydami sąskaitas nuo kelių dolerių iki keliasdešimt tūkstančių dolerių ir, tapę kooperatyvo nariais, gali lengvomis sąlygomis skolintis įvairiems asmeniniams, arba ekonominiams reikalams. Dėl smulkesnių žinių skambinti 212 441-6799.

Kasa

KELIONĖS Į LIETUVĄ — 1981

kovo 25 — balandžio 3 — \$977
balandžio 15-24 — \$977
gegužės 2-11 — \$1,019
gegužės 7-16 — \$1,019
gegužės 13-22 — \$1,079
gegužės 13-28 — \$1,136
gegužės 21-30 — \$1,108
birželio 4-13 — \$1,148
birželio 18-27 — \$1,148

liepos 6-17 — \$1,068
liepos 20-29 — \$1,112
rugpjūčio 3-14 — \$1,068
rugpjūčio 3-12 — \$1,112
rugs. 19 — rugs. 3 — \$1,382
rugsėjo 3-12 — \$1,148
rugsėjo 17-26 — \$1,059
rugs. 24 — spalio 3 — \$1,059
spalio 8-17 — \$1,019

Kainos yra iš New Yorko ir Bostono. Iš kitų miestų yra pridėtinis mokestis. Visose kelionėse praleidžiama 5 naktys Vilniuje, 2 ar 3 naktys Maskvoje, kai kurios dar Varšuvoje, Frankfurte ar Helsinky. Kainos gali keistis, keičiantis skridimų kainoms. Registruotis adresu:

VYTIS TRAVEL
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
Tel. 212 769-3300

oho!
Tai Kesio
biznis ir kerio
pigiai parau-
dojami lei-
terovs
išlasieriuo

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LEIDINIAI APIE ARKIVYSKUPĄ JURGĮ MATULAITĮ-MATULEVIČIŲ

"Arkivyskupas Jurgis Matulaitis Matulevičius — Užrašai". 2.50 dol.

Stasys Yla, "Jurgis Matulaitis". 7.00 dol.

Dr. A. Kučas, "Arkivyskupas Jurgis Matulaitis Matulevičius". \$15.00 dol.

Gaunama Darbininko administracijoj.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsilydami prenumeratos mokesčių, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

37 dol. — B. B. Tender, Wellesley, Mass.

29 dol. — V. W. McGinty, Edison, N.J.

Po 27 dol. — D. Bajorūnas, New York, N.Y., O. Ivaškienė, So. Boston, Mass.,

24 dol. — E. Ramančionis,

Nidos leidyklos išleistas kalendorius 1981 metam su kasdien nuplėšiamais lapukais jau gaunamas Darbininko administracijoj. Su persiuntimu 7 dol.

Woodhaven, N.Y.

20 dol. — E. Mileris, Woodhaven, N.Y.

16 dol. — A. Baltrūnas, Brooklyn, N.Y.

Po 12 dol. — M. Darey, Colonia, N.J., dr. A. Grushnys, Wichita, Kans., S. Sližys, Ridge-wood, N.Y., dr. J. Bachulus, Brunswick, Me., V. Banevičius, Philadelphia, Pa., K. Česonis, Ellicott City, Md., J. Shukys, Chattam, N.J., A. Matus, Shaker Heights, Oh., J. Galinis, Richmond Hill, N.Y., R. Vaičaitis, West Nyack, N.Y.

11 dol. — B. Tutinas, Oneonta,

NAUJI LEIDINIAI

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. 20 dol.

J. Kapačinskis, Spaudos baruose. 8 dol.

A. Tyruolis, Novalio himnai nakčiai. 6 dol.

Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980, by T. Remeikis — 15 dol.

Lithuanian Pioneer Priest of New England, by W. Wolkovich — 6 dol.

Eternal dream, by L. Andrie- kus — 6 dol.

Merkelis Giedraitis. 7 dol., kietais viršeliais 11 dol.

J. Puzinas, Prof. P. Avižonis, kietais viršeliais. 15 dol.

A. Budreckis, Rytų Lietuva, kietais viršeliais. 15 dol.

N.A. Dižpetris, Trys dienos pasauly, kietais viršeliais. 8 dol.

P. Gaučys, Ispanų novelės. 10 dol.

P. Naujokaitis, Kalbininkas J. Senkus. 5 dol.

A. Vaičiulaitis, Ir atlėkė vo- lungė, eilės, 4 dol.

V. Frankienė, Pasakų pasaulis. 3 dol.

Rinktinė jaunimui Nr. 1 ir Nr. 2 po 1.50 dol. Rašytojų kūrybos ištraukos.

Persiuntimui pridėdama 50 arba 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kai skrido baltos burės. Įvairūs solistai dainuoja B. Gorbulskio 14 estradinių dainų. 8 dol.

Aš tau saulėtą vasros linkiu. S. Klimaitė-Pautėnienė dainuoja B. Gorbulskio dainas. 8 dol.

Valio jaunystei. Los Angeles LB jaunimo ansamblys Spindulys įdainavo 11 įvairių lietuviškų dainų. 8 dol.

Lik sveikas. Raisa Urbonienė dainuoja B. Gorbulskio 16 estradinių dainų. 8 dol.

Visas šias plokšteles išleido Gintaras, Hollywood, Calif. Persiuntimui pridėdama 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DOVANA JAI AR JAM MEDALIJONAS — sidabrinė Vytis juodo onyksu fone — \$35
RETEŽĖLIS — sunkus, sidabrinis, 24" — \$25 (yra įvairių kitokių)
VYRIŠKAS ŽIEDAS SU VYTIM — Sidabrinis \$35 auksinis — brangiau
DALIA AŽUOLIENĖ — Tel. (212) 238-0128
Rašyti: c/o Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

BALTIC TOURS

LIAUDIES INSTRUMENTŲ KURSAI LIETUVOJ

Kanklės — Birbynės — Skudučiai
14 dienų kelionė su 10 dienų Vilnių ir ekskursijoms į Kauną ir Trakus
birželio 14-28, 1981
1981 m. ekskursijos prasideda gegužės 1 d.
Vietų skaičius ribotas.
Del smulkesnių informacijų prašom kreiptis:
BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168
(617) 969-1190

lyn, N.Y., E. Žižniauskas, Canton, Mass., D. Kasper, Brockton, Mass., B. Paliulionis, Cicero, Ill., G. Jasinskas, So. Pasadena, Fla., J. Mikaila, Troy, Mich., A. Budzinauskas, Waterbury, Conn., Sister of J. Cruc., Brockton, Mass., J. Vaickus, Kearny, N.J.

Po 2 dol. — J. Marcis, So. Amboy, N.J., P. Rizauckas, New Britain, Conn., S. Grušauskas, New Britain, Conn., J. Vaičjurgis, Dorchester, Mass., D. Baltienė, Milton, Mass., E. Jan-kauskienė, Woodhaven, N.Y., E. Zailskas, Brooklyn, N.Y., N. Gust, Simsbury, Conn., A. Dubauskas, Cambridge, Mass., A. Nakutis, St. Petersburg, Fla., P. Kiškūnas, Lewiston, Me., P. Kliorys, S. Euclid, Oh., R. Bud- reika, W. Roxbury, Mass., A. Beard, Forest Hills, N.Y., V. Budnikas, Elizabeth, N.J., J. Ur- baitis, Kane, Pa., L. Krasauskas, Waterbury, Conn., L. Rimkus, Parlin, N.J., S. Dzikas, Melbour-

ne, Fla., C. Lapinskas, Worces- ter, Mass., H. Gineitis, Dor- chester, Mass., J. Tumas, Har- rison, N.J., V. Zenkus, W. Brid- gewater, Mass., J. Dabužinskas, Woodhaven, N.Y., kun. C. Batu- tis, Darby, Pa., O. Andriške- vičius, Sterling Hts., Mich., H. Golden, Wilkes-Barre, Pa., S. Ruokis, Ozone Park, N.Y., A. Pa- liulis, Dorchester, Mass., A. Svalbonas, Richmond Hill, N.Y., A. Zailskas, Chicago, Ill., A. Lauraitis, Linden, N.J., S. Straz- das, Linden, N.J., B. Venckus, Newark, N.J., A. Giniotis, Chi- cago, Ill., M. Kleinaitis, Gulf- port, Fla., L. Adomkaitis, Dor- chester, Mass., M. Žilinskiene, So. Boston, Mass.

Po 1 dol. — P. Rakutis, Brock- ton, Mass., I. Sirutavičius, So. Boston, Mass., A. Kabasin, Ams- terdam, N.Y., J. Navikas, E. Hartford, Conn.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administra- cija.

LIETUVIAI, JŪSŲ LAUKIA DAYTONA BEACH, FLORIDA! RIVERWOOD

PORT ORANGE CITY, DAYTONA BEACH, FLA.

NAUJA, GRAŽIAI PLANUOJAMA GYVENVIETĖ. IDEALI VISAIŠ ATŽVILGIAIS VIETA LIETUVIAMS GYVENTI. IKI ATLANTO VANDENYNŲ TIK 5 MYLIOS. PLANUOJAMA "LITHUANIAN VILLAGE". ĮVAIRIAUS IŠPLANAVIMO NAMAI. AUKŠTA NAMŲ KOKYBĖ, KAINOS PRIEINAMOS. UŽTIKRINTAS INVESTAVIMAS. GYVENSITE RAMIOJE, GAMTOS PRIEGLIOŠCIO SUPAMOJE, APLINKOJE. SPRENDIMĄ DARYKITE DABARI!

INFORMACIJAS TEIKIA: ADOLFAS ANDRULIS, 7 TALO CIRCLE, PORT ORANGE, FLA. 32018 TELEF. 904 761-3625

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite - įsitikinsite!

13 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 13

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L. I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
White Plains, N. Y., The Chese Pitt — 200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226

Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent., Route 59 — Tel. 914 623-4265
Farmington, Conn: Hans and Fritz Dell 270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. — Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthau — 101 Central St. Tel: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall — Tel.: 201 785-0542

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

SPECIALUS SIUNTINYS 1 — 1980

Labai gera angliška vilnonė medžiaga, gali būti vyriš- kam arba moteriškam kostiumui; vakarinei suknelei me- džiaga arba lygi vilnonė medžiaga suknelei; vyriškas arba moteriškas megztinis; kompletas moteriškų nailoninių apatinių arba vyriški geresni marškiniai; "Wrangler" arba "Levi" jeans, mėlynos arba rumbuoto velveto; crimplene medžiaga moteriškam kostiumeliui arba dviem sukne- lėm; vyriški arba moteriški odiniai geri pusbačiai.

Šio siuntinio kaina su miltu ir persiuntimu \$300.00

Taip pat dar galima į šį siuntinį dadėti 9 svarus prekių: medžiagos galima dadėti 4 m. ir dirbtinio minko kailio paltui 2.75 m.

Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų:

Avikailiai, ilgi, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas, sveria 5 sv. \$260.00

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui, sveria 6 sv. \$100.00

Jeans, "Wrangler" arba "Levi"

(siuntinyje gali būti dvi), sveria 2 sv. Kaina už vienas 48.00

Jeans "Wrangler" rumbuoto velveto (siuntinyje gali būti dvi), sveria 1 1/2 sv. Kaina už vienas 48.00

Vyriškas arba moteriškas megztinis 43.00

Moteriškos arba vyriškos nailoninės kojinės 3.50

Vilnonės arba šilkinės skarelės 14.00

Telescopi iltsargis 13.00

Geresni marškiniai 21.00

Vyriški arba moteriški pusbačiai, sveria 1 1/2 sv. 52.00

Puiki medžiaga suknelei, sveria 1 sv. 33.00

Angliška vilnonė medžiaga eilutėm, sveria 3 s. 67.00

110.00

Kalkulatorius TI — 33 Texas 67.00

Stetoskopai, sveria 1/2 sv. 64.00

Šie maisto produktai galima siųsti su rūbais: 1/2 sv. arbatos — \$4.50; 1/2 sv. nescafes — \$7.00; 1 sv. kavos — \$8.50; 1 sv. šokol. saldinių — \$8.50.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais, tarpininkaujame išsyrūpinant pensijas.

BALTIC STORES & CO.

(Z. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England. Tel. 01 460 2592.

NEW YORKE

Dr. Juozas Lingis, grįždamas su žmona iš Argentinos į Švediją, kur jis pastoviai gyvena, gruodžio 15-16 buvo sustojęs New Yorke. Svečiavosi pas G. ir R. Ruzgus. Apžiūrėjo miestą, lankėsi ir Kultūros Židinyje, Darbininko redakcijoje. Į Švediją išskrido gruodžio 16 vakare.

Apreiškimo parapijos choras gruodžio 14 į svečius buvo pasikvietęs N.Y. vyrų chorą Perkūną. Abu chorai gražiai giedojo mišių metu. Dievo Avinėlių atliko kvartetą: sopranas — Rasa Bobelytė, altas — Birutė Malinauskienė, tenoras Viktoras Ralys, bosas — Petras Tutinas. Visam giedojimui vadovavo šių abiejų chorų dirigentas. Po pamaldų viršutinėje parapijos salėje buvo choro kalėdinės vaišės. Chore yra viena choristė iš Korėjos. Vaišių metu ji padainavo solo. Buvo ir Kalėdų senis (A. Lukoševičius) su dovanomis, buvo ir nuotaikingas nykštukas — Rasa Bobelytė. Drauge visi padainavo, pasilinksmo, pasiūko. Apsilankė abu parapijos kunigai. Klebonas kun. J. Pakalniškis padėkojo visiems už gražų giedojimą. Pabūvis praėjo gražioje, pakilioje Kalėdų švenčių nuotaikoje.

Romas Kezys, Laisvės Žiburio radijo vedėjas, gruodžio 14, sekmadienį, Kultūros Židinyje surengė vaišes — popietę visiems savo talkininkams, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie rudens vakaro-koncerto surengimo. Atilankė apie 40 žmonių. Čia vaišės surengė Romo mamytė Eugenija Kezienė su savo talkininkėmis. Vaišės pravedė radijo klubo pirmininkas Antanas Diržys. Invokaciją sukalbėjo Darbininko redaktorius Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM. Vaišių metu, užkandžiaunant prie stalų, buvo ir humoristinė, lengvos nuotaikos programina. Čia Paulius Jurkus paskaitė linksmos poemos "Kiškis Piškis" ištraukėlę, o Vitalis Žukauskas pasakojo linksmų istorijų, anekdotų. Susirinkę gražiai padainavo, vadovaujami paties Romo Kezio. Į vaišes atsilankė ir kalbėjo Vladas Šakalys bei Simas Kudirka.

Lietuvos vyčių Maspetho 110 kuopos Kūčios įvyks gruodžio 21, sekmadienį, 11 val. ryto mišios V. Atsimainymo bažnyčioje, Maspethe. Po mišių speciali programa ir tradicinės vaišės parapijos salėje. Bilietas 5 dol. asmeniui. Vaikai iki 12 metų dalyvauja nemokamai.

Lietuvių Fronto Bičiulių sukaktuvinė 25-oji studijų ir poilsio savaitė rengiama 1981 liepos 11-18 pas lietuvius pranciškonus, Kennebunkporte, Maine. Prašoma registruotis tiesiog rašant ar skambinant: Lithuanian Franciscans, Kennebunkport, Maine 04046. Telef. 207 967-2011.

Genevieve Varick, Woodhaven, N.Y., Šv. Kalėdų proga savo motinai pagerbti paaukojo 50 dol. Darbininko spaudai. Administracija dėkoja už tokį prasmingą savo motinos prisiminimą.

Aušros Vartų parapija New Yorko ieško vargonininko, kuris galėtų groti sekmadieniais 11 val. mišių metu. Naudojamos lietuvių, lotynų ir anglų kalbos. Suinteresuoti prašomi skambinti administratoriui Fr. Bida. Jo telefonas 212 255-2648.

Kalėdų plotkelės Aušros Vartų parapiečiam bus pasiūstos paštu. Kreiptis: Our Lady of Vilnius Rectory, 32 Dominick St., New York, N.Y. 10013. Pridėtos aukos bus panaudotos statyti paminklus neseniai mirusiems vargonininkui M. Cibui.

Liudvikas Jurkūnas iš Woodhaveno, apmokėdamas Darbininko prenumeratą, pridėjo 50 dol. auką kalendoriaus išlaidom mažinti ir spaudai paremti. Administracija nuoširdžiai dėkoja.

Padėka

Gruodžio pirmą savaitę man teko praleisti Englewood, N.J., ligoninėje, kur man buvo padaryta abiejų kojų kaulų operacija. Sugrįžusi namo ir sveikdama, nuoširdžiu dėkingumu prisimenu visus, man padėjusius, mane lankiusius ir guodusius.

Ypatingai dėkoju chirurgui dr. Joseph Salvatore, dr. Marijai Žemaitienei, kurios globoj buvau, ir Aleksui Zemačiui. Dėkoju visiem už gėles ir korteles, jų tarpe Lietuvių Darbininkų dr-jos 7 kuopai. — **Ona Juozėnienė**

A.A. ONUTEI BILERIENEI

iškeliavus amžinybėn, jos sūnams Kęstučiui ir Vladui, marčioms Astrai ir Irenai, anūkėlėms ir visiems artimesiems reiškiam gilią užuojautą ir kartu liūdime

Marina ir Zigmąs Raulinaičiai

A.A. VACLOVUI DOMEIKAI

staiga mirus, Kanadoje, mieliems dr. Stefai ir Adolfui Dimams, netekus mylimo brolio ir svainio, reiškiam gilią ir nuoširdžią užuojautą

Marina ir Zigmąs Raulinaičiai

Korp. Neo Lithuania nariui

ALEKSUI SILIŪNUI

tragiškose aplinkybėse mirus, jo žmoną, kitus šeimos narius, brolių Kazį ir jo žmoną Gražiną New Yorke skausmo valandoje užjaučia ir kolegiską užuojautą reiškia

Korp. Neo-Lithuania New Yorke Valdyba

Artimam jaunystės dienų bičiuliui

ALEKSUI SILIŪNUI

tragiškose aplinkybėse mirus, jo šeimą, brolių Kazį ir jo žmoną Gražiną New Yorke nuoširdžiai užjaučia

Jonas P. Lenkaitis

"Jinai ir trys gintarai" — šokių muzikos vokalinis vienetas sveikina visus švenčių proga. Iš k. Zenonas Jūrys, Danutė Striugaitė, vadovas Vytautas Daugirdas ir Juozas Nakutavičius.

KUN. V. DABUŠIUI 70 METŲ

Brooklyno lietuvių pranciškonų vienuolyno aplinkoje gruodžio 8 kun. Viktoras Dabušis atšventė 70 metų sukaktį. Tai nuostabios dinamikos, veiklos žemaitis nuo Raseinių. Kilęs iš Grauzų kaimo, Girkalnio valsčiaus, gimęs 1910 gruodžio 8, Raseiniuose lankė gimnaziją. Paskui įstojo į Kauno kunigų seminariją — į Vytauto Didžiojo Universiteto teologijos-filosofijos fakulteto teologijos skyrių. Į kunigus įšventintas 1935 birželio 15.

Vikaravo Pagiriuose, Šiaulių Šv. Jurgio parapijoje, nuo 1940 birželio buvo Katalikų Veikimo Centro Kauno rajono reikalų vedėjas, vėliau Pagirijų klebonas. Iš ten 1944 pasitraukė į Vokietiją.

Vokietijoje 1946-1951 buvo Schleswigo-Holsteino srities dekanas ir tautinio delegato įgaliotinis anglų zonoje. Atvykęs į Ameriką 1951, dirbo Darbininko redakcijoje iki 1952 gruodžio mėn. Paskui buvo vikaras Angelių Karalienės parapijoje Brooklyne, dar kurį laiką dirbo ir Darbininko redakcijoje. Iš čia 1963 persikėlė į Patersoną, kur buvo vikaru, paskui klebonu Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje. Iš klebono pareigų pasitraukė š.m. liepos 1.

Amerikoje kun. V. Dabušis išvyktė plačią visuomeninę veik-

Kun. Viktoras Dabušis, gruodžio 8 atšventęs 70 metų sukaktį.

lą, veikė ateitininkuose, buvo Ateitininkų Federacijos generalinio sekretoriaus, Ateities žurnalo administratoriumi, Ateities leidyklos administratoriumi, Ateitininkų federacijos vyriausios valdybos nariu. Daug įdėjo trūso kuriant Dainavos stovyklą, organizavo jai stambiusius rėmėjus.

Veikė ir veikia Lietuvių Bendruomenėje, uoliai dirbo, kai ta LB buvo organizuojama

JAV LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS GYNIMO FONDUI AUKOJO:

PENNSYLVANIA: \$100.00 — prelatas Juozas Neverauskas. **\$50.00** — Vytautas Černius, kun. Jurgis D. Degutis. **\$32.40** — Henrikas Misliauskas. **\$30.00** — Juzė Augaitytė, Izidorius Vasyliūnas, **\$25.00** — Klara Gečas, Česlovas Tamašauskas, kun. K. Sakalauskas, Vyt. ir Birutė Muraška, Emilija Plavičiūtė, Violeta ir Albert Uričiai, Victor ir Ona Silėnai, Bagdonavičių šeima, Victor Balten, B. Mašalaitienė. **\$20.00** — Gudelių šeima, Sniega Jurskis, Antanas Šalčiūnas, J. Ardys, Stanley Koženiauskas, Antanas Peštenis. **\$15.00** — Teresė ir Algimantas Gečiai, A. ir S. Bendžiai, Štarkų šeima. **\$10.00** — Bernie Jasin, Danutė ir Kazys Krivickai, Donatas Kisielis, Vl. Jankienė, Razė Pluškonis, Robert ir Georgine Kubiliai, Ona ir Gema Kreivėnas, V. Bigenis, Dragūnų šeima, Kazys Kaulinis, Antanina ir Jonas Špakauskai, Jonas Skladaitis, kun. P. J. Ališauskas, Ona Puodžiūnas, John Karlavageris, Jacquiline Reigel, Bronė Impolenienė, Agatha Buzadail, Eimutis ir Daiva Radžiai, Liudas ir Elena Dovydenai, H. Savickas, Anna Klizas Wargo, Algirdas Cepulis. **\$5.00** — J. Lukas, P. ir S. Dideliai, Siugždių šeima, Algis Dilba, Richard F. van Wert, Frank D. Ruginius, Joe Walacagave, Frances Boyle, Anthony Gustis, Ron Shatus, V. Romanas, Frank Gredd, William J. Labodis, Reda Veitas, Stasys Vaičiūnis, Jane Kriščiūnas, Sophia H. Stankus, Joseph ir Bronė Lankutis, Bernard Slančaus-

kas, Sušinskių šeima, Sisters of St. Casimir. **\$2.00** — Ona Halin, Skip Jamonis. **\$1.00** — John Wisnosky, John J. Moment, Frances Sherville, Natalie Osepovich, Mgt. Wufsus, Anna Rodzavage, Julie Stelmokas, Anita M. Aransky, Colletti Cayle, Anna Poška, Isabel Banonis, Beatrice Wasiey, Stanley Romaninsky, Eleanor Wanyo, Mary Chenko, Greg Sekela, Dolorės Budelis Herbert, Joseph Spindle, Elaine Kelmer, John Bragis, Jewel Wishka, Gudelių šeima, Anastazia Costello. **\$0.50** — Anne Marie Huffstutler.

RHODE ISLAND: \$30.00 — kun. Vaclovas Martinkus.

SOUTH CAROLINA: \$25.00 — A. ir I. Skrupskeliai.

VIRGINIA: \$50.00 — Sigitas Leimonas. **\$25.00** — dr. Danutė ir Joseph Harmon. **\$5.00** — Stanley ir Aldona Bačkaičiai.

WASHINGTON: \$30.00 — Vitalas ir Waltraud Svazai.

WISCONSIN: \$15.00 — kun. Antanas Žvinklys.

CANADA: \$30.00 — Ilona Maziliauskienė, **\$20.00** — V. Monstvilas, **\$10.00** — A. Brazys. **\$5.00** — V. Aušrotas, V. Krikščiūnas.

ORGANIZACIJOS: \$1,000.00 — PLJS centro valdyba. **\$200.00** — JAV ir Kan. Liet. Fronto Bičiulių centro valdyba; Vycių kuopa nr. 144. **\$150.00** — JAV LB Melrose Parko apylinkės valdyba. **\$145.00** — Clevelando Žalgirio Šaulių kuopa. **\$101.00** — Miami Lithuanian American Citizens Club, narių aukos. **\$100.00** — Miami Lithuanian

SUKAKTIES PROGA DARBININKŲ APODOVANOJO

Darbininko leidėjai kreipėsi į savo aksitytojus, kviesdami paremti laikraštį 65 metų sukakties proga aukojant po 1 dol. už kiekvienius metus. Ankstesni aukotojai jau buvo skelbti kituose Darbininko numeruose. Dabar vėl skelbiame dalį aukojusių asmenų arba organizacijų:

80 dol. — Alina Žuras, Rochester, N.Y.

65 dol. — O. Kreivėnienė, Media, Pa., Leo ir Iz. Oksai, Los Angeles, Calif., kun. prof. Antanas Rubšys, Bronx, N.Y.

60 dol. — A. R. Brazinskai, So. Orange, N.J.

50 dol. — P. Rozevičius, Woodhaven, N.Y., prel. J. Scharnus, Newark, N.J., kun. Jonas Adomaitis, Ossineke, Mich.

40 dol. — Juozas ir Ona Glebauskai, So. Dennis, Mass.

25 dol. — Kazys Krušinskas,

Kearny, N.J., Simo Kudirkos var- do Šaulių kuopa New Yorke.

20 dol. — Sophie ir Tony Slye, Ozone Park, N.Y., K. Račkauskas, Richmond Hill, N.Y., Petras Bielskus, Ridgewood, N.Y., St. Balsys, Brooklyn, N.Y.

15 dol. — Daytona Beach ir apylinkių Amerikos Lietuvių Klubas.

10 dol. — V. Česnavičius, Richmond Hill, N.Y., Agnė Kaminskas, Philadelphia, Pa.

Visiems asmenim ir organizacijom, aukojusiems Darbininko sukakties proga, nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija. Tikimės, kad čia skelbiami ne paskutiniai aukotojai. Visų talka laukiama.

ELIZABETH, N.J.

Šeštadieninės mokyklos eglutė

Lituanistinės Vinco Kudirkos mokyklos mokinių kalėdinė eglutė įvyks gruodžio 20, šeštadienį, 11 val. ryto Šv. Petro ir Povilo mokyklos patalpose. Programą atliks mokyklos mokiniai, atvyks ir Kalėdų senelis su dovanom.

Mokyklos tėvų komitetas ir mokiniai kviečia atsilankyti ir mokyklos nelankančius vaikus bei visą lietuvių visuomenę ir pasidžiaugti kad ir nedaugelio mokinių pasiektais laimėjimais.

Amerikoje, buvo LB tarybos narys ir prezidiumo vicepirmininkas.

Dabar uoliai darbuojasi Kunigų Vieniybės ir Liet. Religinėje Šalpoje, telkdamas lėšas, organizuodamas leidinius, juos administruodamas, talkindamas kun. K. Pugevičiui įvairiuose darbuose.

Visada judrus, veržlus, geras organizatorius. Visada mielas ir draugiškas. Ilgiausių metų! (P.J.)

American Citizens Club centro valdyba, Lithuanian Charitable Society, Maironis Park, Shrewsbury, Mass.; JAV LB Waterbury, Conn. Apylinkės valdyba; JAV LB Grand Rapids, Mich. apylinkės valdyba; Lietuvių Atgimimo Sąjūdis, Miami Florida; Chicago Ateitininkų Sendraugių skyrius; Lithuanian American Council, Inc., Chicago, Ill., Ateitininkų Federacijos valdyba.

\$50.00 — JAV LB Newark, New Jersey apylinkės valdyba; Lietuvių Veteranų Sąjunga Ramovė, New York; Liet. Šaulių Sąjunga, DLK Kęstučio Šaulių kuopos valdyba, Racine, Wisconsin; Tautos Fondas; JAV LB Paterson, New Jersey apylinkės valdyba. **\$25.00** — JAV LB Marquette Parko apylinkės valdyba; Vyčių kuopos nr. 26 valdyba, Worcester, Mass.; JAV LB Milwaukee apylinkės valdyba. **\$10.00** — Liet. Moterų Federacijos Philadelphia klubas.

Šio sąrašo aukotojai aukojo arba tiesioginiai, arba įvairių organizacijų rinktuose aukų lapuose. Didžiausią sumą surinko Lietuvių Fronto Bičiuliai savo stovyklos metu, **\$1080.00**.

Visiems aukotojam nuoširdžiai dėkoja JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga ir 18 teisiamųjų demonstrantų.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:10 val. **740 banga iš WCAS 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209**

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

Lietuviai pranciškoniai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Darbininką—savaitinį laikraštį, Aldus — kultūros žurnalą, Šv. Pranciškaus Varpelį — religinio turinio žurnalą.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina savo mielus klientus

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.,

vidaus ir užsienio kelionių agentūra, kuri jau nuo 1960 metų sėkmingai ir rūpestingai organizuoja visą eilę ekskursijų į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis. KELIONĖS Į LIETUVĄ 1981 M. PRASIDEDA KOVO 25 D.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, p.o. box 116, South Boston, Mass. 02127
Tel. 617-268-8764

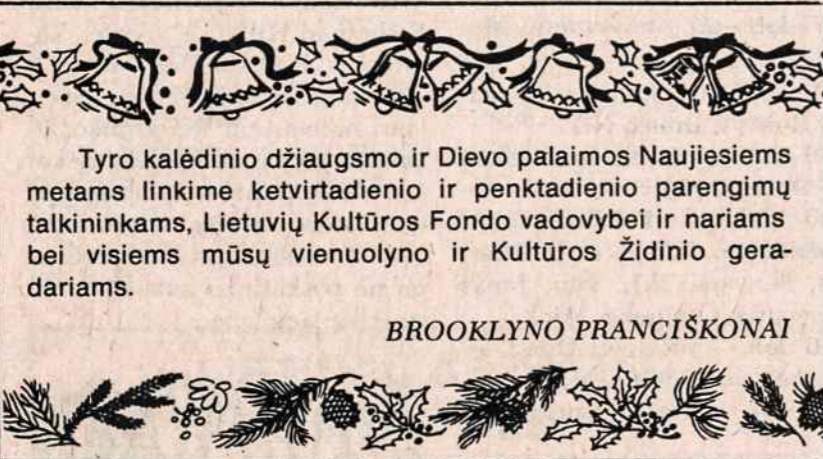
ALDONA ADOMONIENĖ
ALBINA RUDZIUNIENĖ IR TARNAUTOJAI

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė .... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė .... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Tyro kalėdinio džiaugsmo ir Dievo palaimos Naujesiems metams linkime ketvirtadienio ir penktadienio parengimų talkininkams, Lietuvių Kultūros Fondo vadovybei ir nariams bei visiems mūsų vienuolyno ir Kultūros Židinio geradariams.

BROOKLYNO PRANCIŠKONAI

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: gruodžio 21, sekmadienį, Maironio lituanistinės mokyklos kalėdinė eglutė, vaidinimas.

A. Maceikos vardo biblioteka Kultūros Židinyje bus uždaryta Kalėdų ir N. Metų dieną.

Mečislovas Rezgaitis, solistas, gruodžio 9, antradienį, vyko pas muziką Juozą Stankūną ir ten norėjo turėti dainavimo pamoką. Autobuse jam pasidarė negera ir jį ištiko širdies priepuolis. Dar nuėjo pas muziką J. Stankūną, kuris jį tuoj nugabeno į Alexian Brothers Hospital ligoninę Elizabete. Tuoj buvo paguldytas ypatingos priežiūros skyriuje.

Lietuviškas kūčias rengia Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa gruodžio 21, šį sekmadienį, 12 val., tuoj po sumos, Apreiškimo parapijos salėje. Visi valgiai bus pagaminti pagal lietuviškus kalėdinius papročius. Bilietų bus galima įsigyti prie įėjimo. Auka 5 dol.

Maironio lituanistinė mokykla gruodžio 20, šį šeštadienį, renka Kultūros Židinyje. Bus generalinė vaidinimo repeticija, drauge vyks ir pamokos. Darbas vyks nuo 9 iki 1 val.

Du vyriški paltai yra likę Kultūros Židinio drabužinėje. Kas paliko, prašom atsiti. Skambinti administratoriui S. Kudirkai — 235-0724.

Aušros Vartų parapijos bažnyčioje kalėdinės mišios bus gruodžio 24, Kūčių vakare, 8 v. Mišios bus laikomos lotyniškai.

Giedos parapijos choras, vargonais gros muzikas Juozas Stankūnas. Išpažinčių lietuviškai ir angliškai bus klausoma prieš mišias. Po mišių parapijos salėje kava ir lietuviški pyragaičiai.

A. a. Vaclovo Domeikos šviesiam atminimui Marina ir Zigmas Raulinaičiai aukojo Kultūros Židiniui 25 dol.

Vaclovas Domeika, dr. Stefos Dimienės brolis, gyvenęs Kanadoje, staiga mirė gruodžio 14, ištiktas širdies priepuolio.

Onutė Bilerienė, ilgai ir sunkiai sirgusi, mirė gruodžio 14. Buvo pašarvota Marytės Šalinskienės šermeninėje. Atsisveikinimas su velione buvo gruodžio 16, antradienio vakare, palaidota gruodžio 17, trečiadienį, iš Apreiškimo parapijos Cypress Hills kapinėse. Liko sūnūs Kęstutis ir Vladas su šeimomis. Velionė buvo karininko Leono Bilerio, ilgamečio Kario administratoriaus, žmona. Jos vyras mirė prieš porą metų. Liko ir jos brolis, kun. Juozas Kisielius, salezietis, gyvenęs Meksikoje.

Kun. Lado Budrecko naujas adresas yra toks: Rev. L. Budreckas, Matulaitis Home, RFD No. 1, Thurber Road, Putnam, Conn. 06260. Tel. 203 928-5338.

Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Šimutis ir p. Šimutienė sveikina su šventėmis draugus, artimuosius ir visus geros valios tautiečius. Visiems linki malonių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Tegų 1981-ji metai būna laimingi Jūsų asmeniniam gyvenime ir teatneša šviesesnių laisvės vilčių mūsų broliams pavergetoje Tėvyneje. Vietoj šventinių kortelių Generalinis Konsulas skiria auką laikraščiu.

Stasys Birutis su šeima sveikina artimuosius, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir visiem linki laimingų Naujųjų Metų. Skiria auką Kultūros Židiniui ir Darbininkui.

Kalėdų eglutė, rengiama Maironio lituanistinės mokyklos, bus gruodžio 21, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Visi renkasi 1:30 v. popiet, pati eglutės programa bus 3 v. popiet. Mokiniai suvaidins vaidinimą "Cirką", pagiedos kelias kalėdines giesmes, apsilyks Kalėdų senelis su donavomis. Po programos — loterija, kavutė. Kviečiami visi mokyklos bičiuliai atsilankyti į tradicinę mokyklos eglutę.

Kas norėtų įsigyti lietuvišką dovaną Kalėdom, kaip tai gintarų, medžio drožinių, metalo darbų, staltiesių, mažesnių audinių ir t.t., prašomi kreiptis į Aldoną Zikariene. Jos adresas: 80-35 87th Rd., Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 296-0285 šeštadieniais ir sekmadieniais po 2 val. popiet.

Lietuvių Atletų Klubo metinis narių susirinkimas yra šaukiama sausio 16, penktadienį, 7:30 val. vak. Kultūros Židinyje. Klubas pasiūto kvietimus visiem nariams, bet ne visų narių turimi adresai. Tad ir asmeniškai kvietimo negavę prašomi susirinkime dalyvauti.

Pakeitęs adresą, rašyk administracijai, drauge pridėk ir savo seną adresą.

Edmundas ir Irena Vaitkai, 6641 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629, linki visiem draugam, prieteliam ir pažįstamiem linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų 1981 Metų.

Angelė ir Bronius Stankaičiai sveikina savo pažįstamus, draugus ir artimuosius Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Užuoat siuntę atvirukus, skiria auką Darbininkui.

Grażina, Vladas ir Audronė Biknevičiai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdom ir linki laimingų Naujų Metų. Vietoj kalėdinių atvirukų skiria auką Darbininkui.

Liucija ir Kazys Jankūnai, Lodi, N.J., sveikina Darbininko štabą, gimines, draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga ir vietoj atskiri sveikinimų siuntinėjimo skiria auką Darbininkui.

Dr. Janina ir Antanas Snieskai sveikina savo prietelius, draugus ir artimuosius. Džiugių Šv. Kalėdų, laimingų Naujųjų Metų! Skiriame auką Darbininkui.

Aldona ir Vainutis Zikarai, sūnus Šarūnas, dukte Eglė sveikina gimines, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki visiem laimingų N. Metų.

Stasė, Cezaris ir Linas Surdokai sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga per Darbininką.

Olga ir Mečys Ilgūnai sveikina su Šv. Kalėdom visus draugus ir pažįstamus bei skautus-es. Linkėdami daug laimės, sėkmės ir sveikatos bei laimingiausių 1981 metų, vietoj atvirukų siunčia auką Darbininkui.

Marija ir Vladas Židžiūnai sveikina savo gimines, draugus ir prietelius Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga. Visiem linki daug sveikatos ir sėkmės gyvenime. Vietoj kalėdinių sveikinimo kortelių skiria auką spaudai paremti.

Irena ir Mindaugas Jankauskai nuoširdžiai sveikina savo draugus bei pažįstamus švenčių proga ir vietoj kortelių skiria Kultūros Židiniui auką.

Bronė ir Petras Maciauskai, Point Pleasant Beach, N.J., vasarnamio savininkai, su Šv. Kalėdomis ir Naujais 1981 metais sveikina gimines, draugus, vasarotojus. Vietoj sveikinimų siuntimo skiria auką Darbininkui.

Stefa, Jonas Mikulskiai ir Danutė sveikina gimines, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki Dievo palaimos N. Metuose.

Henrikas ir Elena Andruskos sveikina savo gimines, draugus ir artimuosius su Šv. Kalėdom ir Naujais Metais, linkėdami visiem geros sveikatos, džiaugsmo bei sėkmės gyvenimo keliuose. Užuoat siuntinėję kalėdinius atvirukus, skiria auką Darbininkui.

Genovaitė ir Petras Šlapeliai, Commack, N.Y., sveikina draugus, gimines bei pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki laimingų Naujųjų Metų. Aukoja Darbininkui.

Alfonas ir Genovaitė Volodkevičiai, Glendale, N.Y., nuoširdžiai sveikina per Darbininką visus savo draugus, pažįstamus. Visiem linki džiugių ir laimingų N. Metų. Vietoj atvirukų skiria auką Darbininkui.

Marija ir Alfonso Ridikai iš Atton, N.Y., sveikina gimines, draugus ir bičiulius linkėdami Dievo palaimos bei sveikatos Naujuose 1981 Metuose.

Veronika J. Količius, Pittsburg, Pa., vietoj kalėdinių kortelių per Darbininką sveikina su Šv. Kalėdom ir Naujais Metais visus savo gimines, kaimynus, draugus ir bendradarbius. Visiem linki Dievo palaimos.

Živilė, Algis ir Tomas Ratai sveikina draugus ir artimuosius Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga, linkėdami sveikatos, ramybės ir džiaugsmo.

Marija ir Henrikas Cineičiai švenčių proga sveikina visus savo draugus, gimines, pažįstamus bei klijentes ir linki Dievo palaimos bei sveikatos per išistus metus.

Irena ir Povilas Tylai Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina Bostono J. Vanagaičio šaulių kuopos narius ir taip pat visus pažįstamus linkėdami viso geriausio.

Joana ir Antanas Vaičiuliaičiai nuoširdžiai sveikina draugus ir pažįstamus Kalėdų šventėse ir linki jiems viltingų Naujųjų Metų. Vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo skiria auką Darbininko spaudai.

Jonas ir Valerija Šileičiai sveikina savo daugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki visiem laimingų Naujųjų Metų. Užuoat siuntę atvirukus skiria auką Darbininkui.

Donata ir Alfonso Samušiai linki jaukių Šv. Kalėdų ir turtinųjų 1981 Metų.

Petras, Loreta, Jonas ir Eugenijus Vainiai sveikina širdingai savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki laimingų 1981 Metų.

Jurgis Liogys Šv. Kalėdų ir ateinančių Naujųjų Metų proga sveikina savo visus gimines, draugus ir pažįstamus. Vietoj sveikinimo atvirukų pridėda auką Darbininkui.

Liudas Špokas sveikina draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Vietoj sveikinimo kortelių skiria auką Darbininkui.

Danutė ir Kazys Krivickai, Clarks Summit, Pa., Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina visus mielus draugus ir pažįstamus per Darbininko laikraštį.

Ignas Kazlauskas, Great Neck, N.Y., sveikina savo gimines, draugus ir bičiulius, linkėdamas puikios sveikatos, geros nuotaitos, laimingų ir džiaugsmingų Šv. Kalėdų. Ateinantieji metai tegul būna geresni už praėjusius. Tegul ryžtas, viltys, taika ir vienybė neapleidžia mūsų visų, dirbančiųjų dėl Lietuvos laisvės.

V. Gudienė su šeima sveikina savo draugus ir artimuosius Šv. Kalėdų proga ir linki laimingų Naujų Metų.

Arnoldas ir Elena Pristernikai iš Rockaway, N.J., Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina Tėvus Pranciškonus ir visus pažįstamus. Ta proga skiria auką Kultūros Židiniui ir Darbininkui.

Janina Gerdvilienė savo draugus ir pažįstamus sveikina Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga ir linki visiem sveikatos ir sėkmės. Ta proga Darbininkui skiria auką.

Marija ir Vitalis Žukauskai savo draugus ir pažįstamus sveikina Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga ir linki visiem daug laimės, džiaugsmo ir sveikatos. Ta proga skiria auką Darbininkui.

Simone ir Kazys Brazauskai iš Floridos sveikina draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Vietoj sveikinimo kortelių skiria auką Darbininkui.

M. J. Savinis Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina savo draugus ir pažįstamus. Šia proga skiria auką spaudai.

SEASON'S GREETINGS

EAB EUROPEAN AMERICAN BANK

European American Bank & Trust Company
 80 Jamaica Avenue, Brooklyn, New York 11207
 (212) 437-4742

Ivairių lietuviškų suvenyrų galima gauti Darbininko administracijoje. Skambink 212 827-1351.

Kalėdinių sveikinimų kortelės gaunamos Darbininko administracijoje. Tautiniais motyvais 3 kortelės už 1 dol. Religiniais motyvais 12 kortelių už 2 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Daugiau užsisakant, pridėdama 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Darbininko kalendorius 1981 metam lapkričio 14 išsiųstas visiem skaitytojams. Jei kas norėtų gauti papildomų egzempliorių, prašomas atsiųsti po 2 dol.

Vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo Darbininko skaitytojai kviečiami atsiųsti auką spaudai paremti ir tuo pačiu sveikinti artimuosius ir draugus per laikraštį. Anksčiau atsiantysieji anksčiau bus paskelbti laikraštyje.

MONY — Dr. M. Siemoneit, ietuviai, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% remijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

TRADICINIAI KALĖDINIAI

JAUNIMO ŠOKIAI

bus Kalėdų dieną, gruodžio 25, ketvirtadienį, 8 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje

Įėjimo auka — 3 dol.

Rengia — New Yorko Liet. Studentų Sąjunga

New Yorko vyrų horo
PERKŪNAS

valdyba nuoširdžiai sveikina choro aktyvius ir buvusius narius bei jų šeimas, choro talkininkus, bičiulius ir draugus, linkėdama visiem džiaugsmingų Kristaus Gimimo švenčių ir taikingų, vieningų bei darbingų Naujų 1981 metų.

Lithuanian Federal Credit Union

KASA

— Lietuvių Kredito Unija Lietuviams —
 86-01 114 St. Richmond Hill, N.Y. 11418
 Tel. (212) 441-6799

Kasos vadovybė sveikina savo narius ir taupytojus Šv. Kalėdų proga ir visiem lietuviams linki visokeriopos laimės Naujuose Metuose.

Brangius kolegas neolituonus ir jų šeimas Amerikoje ir bet kur plačiame pasaulyje Kalėdų ir Naujųjų 1981 metų proga sveikina

Korp! Neo-Lithuania New Yorke
 Valdyba

Visiems mane prisiminusiems įvairiomis užuojautomis bei maldomis ligos metu nuoširdžiai dėkoju ir linkiu linksmų švenčių.

Antanas Matulaitis

1981 NAUJŪJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS

RENGIAMAS KULTŪROS ŽIDINIO SALĖJE, 361 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, NEW YORK, 1980 M. GRUODŽIO 31 D., TREČIADIENĮ

Šilta vakarienė, paruošta Jono Belecko
 Šampanas ir stipresni gėrimai kiekvienam stalui
 Šokiams gros Joe Thomas orkestras

10 asmenų stalus ir pavienias vietas užsakoma, apmokant iki gruodžio 27 d., pas:

V. Padvarietį, 87-40 127-th St., Richmond Hill, N.Y. 11419, tel. 847-5619;
 J. Vebeliūnienę, 86-08 110th St. Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 847-8063;
 J. Gerdvilienę, 88-10 80th St., Woodhaven, N.Y. 11421, tel. 296-0288

Įėjimo auka 30 dol. asmeniui
 Jaunimui - moksleiviams 20 dol.

Rengėjai garantuoja vietas tik iš anksto sumokėjus
 Čekius rašyti: Lithuanian American Community

Visus maloniai kviečia

Kokteilis — 8 v.v.
 Ballaus pradžia — 9 v.v.

LB NEW YORKO APYGARDOS IR APYLINKIŲ VALDYBOS

